

de stenenbank

IN DIT NUMMER

Een wijkblad groeit zoals een boom in het voorjaar. Er ontstaan allerlei nieuwe knoppen en zijtakken. Zo zagen we al in december de geboorte van de nieuwe rubriek “Op bezoek bij de burens”. Daarin gaan leden van de focusgroep Luchtkwaliteit op (be)zoek op bedrijventerrein Oostkanaalhaven en doen daarvan verslag. In dit nummer alweer twee nieuwe rubrieken: “de wijkwandelaar”, een column van Annemiek Wolters en een bijdrage over het wel en wee op “Zorgboerderij In het Westen”. Ook de rubriek “Archiefplezier met foto’s van Hees” zou weleens een blijvertje kunnen zijn. Daarin doet Marijke Sampers van de werkgroep Historie foto-oproepen aan lezers. Kortom de lente-editie van *de Stenen Bank* is kant en klaar, nu de lente zelf nog.

tekst | Marijke Sampers fotografie | Regionaal Archief Nijmegen

Archiefplezier met foto's van Hees

Sinds 2020 werk ik met veel plezier als vrijwilliger bij het Regionaal Archief Nijmegen (RAN). Mijn taak is het beschrijven van een deel van de tienduizenden oude foto's van Nijmegen die te zien zijn op de online beeldbank van het RAN.

Zo heb ik vorig jaar, samen met collega vrijwilliger Marianne de Santy, 222 foto's van het vroegere Huize Insulinde beschreven. Zij is de dochter van H. de Santy, die van 1955 tot 1968 directeur was van Huize Insulinde,

het toenmalige tehuis voor oud-Indische militairen. Zij bezit nog een groot aantal foto's uit die tijd en kon veel namen koppelen aan personen op de foto's. Het vermelden van die namen maakt het voor nabestaanden makkelijker zoeken naar hun voorouders. Meer informatie over Huize Insulinde is te vinden op pagina 85 van het boek *Hees bij Nijmegen*. De oude foto's van Huize Insulinde zijn sinds een paar maanden opgenomen in de beeldbank van het RAN.

Eind vorig jaar vroeg de voorzitter van de werkgroep Historie Hees mij om ook het omvangrijke fotoarchief

VOORJAARSAGENDA

Bachcantates > zondag 8 maart, 12 april, 10 mei, 14 juni 2026, om 19.30 uur in de Petruskerk, zie bach-cantates-nijmegen.nl |
Makersmarkt Hees > zondag 29 maart 14.00-17.00 uur op Kerkpad | Kletskoppendingdag > elke dinsdagmiddag van 14.00-15.30 uur in Lijn 3

van Paul Eijkhout te bekijken en voor de RAN-beeldbank te beschrijven. Dit archief bestaat uit liefst vier dozen en is door zijn zoon Maarten geschonken aan de Werkgroep Historie.

Paul Eijkhout was zelf vrijwilliger bij het RAN en overleed in juli 2024 op 99-jarige leeftijd.

Tijdens zijn lange leven verzamelde hij ruim 600 foto's van Nijmegen en dan met name van Hees en Neerbosch.

Afgelopen oktober ben ik begonnen met het rangschikken en selecteren van de foto's van Paul Eijkhout. Op de

achterkant staan soms al wat aanwijzingen, maar van de meeste foto's zal ik, vooral via bestaande foto- en historische boeken, steeds moeten uitzoeken om welke plaats, mensen en situatie het gaat. Het boek, *Hees bij Nijmegen, van dorp naar groene stadswijk*, zal hierbij heel bruikbaar zijn. Maar soms zal ik de hulp moeten inroepen van oudere Heesenaren en oud-Heesenaren.

Hieronder staan alvast enkele foto's waarover ik graag wat meer zou weten (plek, personen, situatie, datum). Graag jullie informatie sturen naar marijkesampers@gmail.com.

ARCHIEFPLEZIER

1 – Wie kent deze persoon?

Naar verwachting zullen medio 2026 zo'n 350 foto's uit het archief van Paul Eijkhout op de beeldbank van het RAN staan. De beeldbank is online bereikbaar op <https://studiezaal.nijmegen.nl/beeldbank>.

2 – Welk gezin is hier geportretteerd?

3 – Wie kan iets vertellen over deze foto?

A – Groot dooiermos

D – Muurzwelmos

Korstmossen – onbekend maakt onbemind

tekst | Marcel Bingley fotografie | Toine van Gaal, Wil Janssen, Ria Vogels

De winter lijkt een wat minder seizoen voor de natuur. Libellen zie je immers niet, vlinders en bloeiende planten niet of nauwelijks, en insecten sporadisch. Ook veel vogels zijn vertrokken, maar vogelaars zijn dan wel weer blij met de wintergasten, die vanuit het noorden bij ons meer warmte opzoeken. Ook korstmossen zijn in de winterperiode prima te observeren.

Wat is een korstmos?

De meeste mensen zullen wel eens gehoord hebben van korstmossen. En er misschien een hekel aan hebben, omdat ze lelijke ronde vlekken op stoep of terras maken. Of denken dat ze schadelijk zijn voor de bomen waar ze zich op de schors gevestigd hebben. Dat zijn ze overigens niet, maar wat zijn het eigenlijk?

De Nederlandse naam is wat ongelukkig gekozen, want die suggereert dat het een type mos is. Maar dat is niet zo, want mossen behoren tot het plantenrijk. Het zijn planten zonder vaatstelsel en wortels, die het vocht dat ze nodig hebben via de huid opnemen. Korstmossen zijn zeker geen planten.

Korstmossen worden al eeuwen als aparte groep onderscheiden, maar pas in 1860 beschreef de Zwitserse bioloog Schwendener dat korstmossen deels uit algen en deels uit schimmels bestaan, die met elkaar samenwerken. Hij bedacht er het woord voor dat we nu nog gebruiken: symbiose.

Waar bestaat die samenwerking uit? Wel, de schimmel omhult de alg en biedt zo bescherming aan de alg tegen uitdroging en te fel zonlicht. De tegenprestatie van de alg bestaat uit het leveren van voeding voor de schimmel: een alg is namelijk in staat tot fotosynthese en kan zonlicht, water en CO₂ omzetten in zuurstof en suikers.

Korstmossen herkennen

In Hees zijn nu zo'n 140 soorten korstmossen waargenomen, maar in Nederland komen ongeveer 800 soorten voor. Die zijn niet allemaal even eenvoudig te herkennen en voor sommige determinaties is het nodig om het korstmos ook microscopisch te onderzoeken. Maar gelukkig zijn ook veel soorten in het veld al te determineren. Een loepje is daarbij wel handig.

Korstmossen kennen verschillende groeivormen. Soms zien ze er uit als kleine struikjes van enkele centimeters groot, zoals bijvoorbeeld Eikenmos. En misschien heb je op een heideveld wel eens een lid van de Cladonia familie gezien, zoals bijvoorbeeld de Rode Heidelucifer met zijn heldergroene staafjes met knalrode topjes.

Een andere groep bestaat uit de bladvormige korstmossen, zoals bijvoorbeeld het algemene Groot Dooiermos (foto A). Een prachtige warmgele soort, die behoorlijk groot kan worden. Je vindt hem vooral op bomen. Zoek hem meer eens. Grote kans dat hij voorkomt op een boom in jouw tuin of vlak voor de deur.

De oranje schoteltjes zijn apotheciën. Dit zijn de vruchtlichamen, waarin sporen worden gevormd waarmee het korstmos zich kan voorplanten. Omdat de zeer kleine en lichte sporen gemakkelijk door de wind of water kunnen worden meegenomen kunnen korstmossen zich snel over een groot gebied verspreiden. Maar ze groeien langzaam. Slechts enkele millimeters per jaar.

Weer een andere vorm is die van de echte korsten: vormen die zich plat aan de ondergrond hechten en daarvan niet loskomen. Een algemeen voorbeeld daarvan is de Muurschotelkorst, die eigenlijk alleen op steen voorkomt en overal in Hees te vinden is (foto B). Zoek eens op de stoep naar ronde vlekken met de typisch groene kleur.

C – Fors Rijnmos

Veel van de soorten in onze wijk zijn algemeen. Maar vanuit Hees zijn ook bijzondere soorten bekend. Vaak zijn het zogenaamde exoten die zijn gevonden op een nieuw geplante boom of aangevoerde steen. Voorbeelden daarvan zijn het Oranje Boomzonnetje en de steenbewoner Dijkstrontjesmos. Onder de zeldzamere soorten die hier op eigen kracht kwamen zijn bijvoorbeeld het Fors Rijnmos (foto C) en het gelei-achtige Muurzwelmos (foto D).

Korstmossen in hun omgeving

Veel korstmossen houden van een specifieke ondergrond: ze komen vooral voor op schors, of op steen, of hebben een voorkeur voor een zure of juist basische ondergrond. Sommige soorten zijn echter helemaal niet kieskeurig.

Korstmossen zijn gevoelig voor luchtkwaliteit, vochtigheid en warmte. Soorten die floreerden in de tijden van zure regen, zijn nu vrijwel uit Nederland verdwenen. Soorten die goed gedijen op stikstof zijn in de jaren '90 sterk opgekomen. Zuidelijke korstmossen zien we meer en meer hier opduiken, terwijl soorten die niet goed tegen warmte kunnen uit onze omgeving verdwijnen. Omdat korstmossen zo snel reageren op hun omgeving worden ze veel gebruikt in onderzoek. Veel provincies inventariseren periodiek op vaste plekken de daar voorkomende korstmossen om zo een beeld te krijgen van de ontwikkelingen in de luchtkwaliteit.

Wil je meer weten over korstmossen? Kijk dan eens op de website van de Nederlandse vereniging die zich met korstmossen (en mossen) bezighoudt: www.blwg.nl Herkenningshulpmiddelen zijn hier al vaker genoemd: de apps *ObsIdentify* en *iNaturalist* kunnen je een aardig eindje op weg helpen.

En met vragen over korstmossen mag je ook altijd contact met me opnemen: bingley@xs4all.nl.

B – Muurschotelkorst

De wijkwandelaar

Links-rechts-links-rechts-links-rechts. Wandelen. Het repetitieve karakter, de buitenlucht, jezelf kalm voortbewegen. Het heeft een soortgelijk effect als de haarborstel op maandagochtend door de lange haren van mijn dochter. Het zorgt ervoor dat gedachteknopen en -klitten zich weer ontwarren tot nette parallelle gedachtelijnen.

Een klein decennium geleden had ik je vierkant uitgelachen als je me deze tekst had voorgeschoteld. Wandelen, dat deed ik op reis of in het bos. Niet gewoon (um de krum) door de buurt. Ik houd van snel en efficiënt, en daar hoort wandelen niet bij. Dat is veranderd toen ik moeder werd. Niet omdat ik plotseling verlicht raakte. Wij kregen er zo eentje die vooral lekker sliep in een rijdende kinderwagen. Iedere minuut babyslaap werd gekoesterd, en dus wandelde ik eindeloze kilometers. Voor mijn gevoel heb ik iedere stoeptegels in onze wijk minimaal zeshonderd keer aangeraakt. De coronaperiode heeft daarna een extra duit in het liefde-voor-wandelen-zakje gedaan. Wandelen werd een prima tijdsbesteding. De tand des tijds heeft me wellicht ook milder gemaakt; inmiddels kan ik af en toe verlangzamen wel waarderen. En zo ontstond deze wijkwandelaar.

Ik ken inmiddels de sociale wandeling, de podcast-/luisterboekwandeling, de muziekluisterwandeling, maar ook de wandeling in stilte. Tijdens de stille wandeling spitsen de zintuigen zich. Als het lukt om voorbij de vanzelfsprekendheid te kijken, komt de bijzonderheid van de dingen om ons heen naar voren. Dit is heerlijk, omdat daarmee de schoonheid van onze wijk zo geweldig tot zijn recht komt. Zo heb ik een deel van onze Kribjesroute in mijn eentje gewandeld, in de sneeuw. Wonderlijk. Ik kan het echt iedereen aanraden.

Er blijkt op het internet uiteraard ook al een naam te bestaan voor deze manier van wandelen. De Awe Walk, bekendgemaakt door de Amerikaanse psycholoog Dacher Keltner. In goed Nederlands zouden we dat kunnen vertalen als verwonderwandeling. Verwonderen. Als ik de filosofen uit de oudheid mag geloven, dan begint bij verwondering de wijsheid. Laat dat nou iets zijn waarvan ik denk dat de hele maatschappij zou kunnen opfleuren.

En direct denk ik hier terug aan mijn jeugdige zelf. Ik zie voor me hoe ik met mijn ogen rol en verzucht: 'OK, boomer' (dat was toen nog niet zo'n ding, maar anders zou dat zeker iets zijn wat ik had gezegd). Het woord verwonderen heeft iets iebeligs. Ik zou ook kunnen schrijven dat wandelen yusu lit is, no cap. Maar dat is mij te cringe. Volgens mij hoeven de dingen die geen dingen zijn niet altijd benoemd te worden, en gaat het er hier vooral om dat we het doen. De dagen worden weer langer, de lente hangt in de lucht: ga naar buiten en ervaar onze wijk.

De pen op de tong

Gezegden en citaten uit het oude agrarische Hees, ontleend aan 'Brieven uit het Schependom' door 'Jan' in *De Gelderlander*, 1901-1903

"As de schriever van da iengezonden stuk geliek hêt, da de musschenvangers zo'n erme lui zien, da ze um 's winters nie te bevroezen musschen motten vangen, dan laot ze maor den boer op gaon, en gaon ma dorschen, of wat er voor werk is; zoo ze da ernstig willen en nie lui zien, zullen ze zeker genoeg kunnen verdienen um de winter goed deur te kommen."

"Die 's zommers gaon visschen en 's winters gaon vinken, zal nie het spek aon de balcker stinken"

"Nimwegen zôo as ik boven zei, stelt er 'n eer ien, 'n nette stad te zien. Alles is er goed geordend, rein en zindelik. De buutenwieken zien lusthoven, die van heinde en ver alle jaoren 'n hoop minsen trekken, die met genoeg en hier spaorpenningse kommen versmullen."

"Ik kan 't met mien buutenlui's verstand mis hebben, ma as ik nou zeg, dâ het 'n vlek op Nimwegen's kleed is, zoo er zulke zaaken mar vrij en frank vur de glazen gezet worren, dan weet ik nie of dit de waarheid zôo ver ontglupt. Zien de boven aongehaolde vuulprao-ters gevaorlik, de raomen van winkels die zûkke piekante zaaken laoten zien, binnen zeker net zôo gevaorlik."

"Slecht gewonnen hooij, da stinkt 'n uur onder de wiend!"

Geplande ligging van RIBW (links) en dementenzorg (rechts)

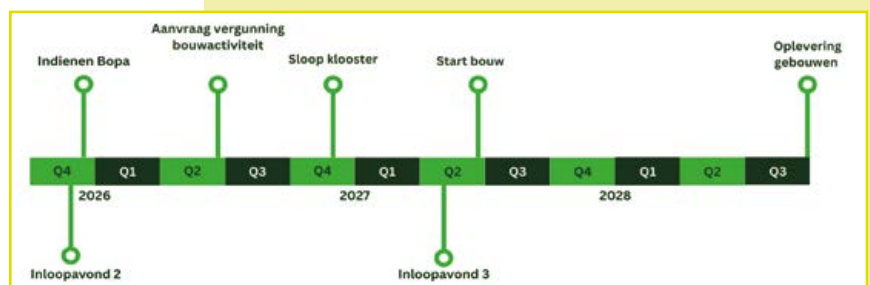
Update ontwikkelingen Kapucijnenklooster

De ontwikkeling van het terrein van het Kapucijnenklooster aan de Wolfskuilseweg staat niet stil. Na de inloopavond in juni volgden er diverse gesprekken tussen de focusgroep Kapucijnenklooster en de ontwikkelaars, en een tweede inloopavond in december. De plannen zijn licht gewijzigd, maar de ontwikkelaars houden vast aan vier verdiepingen omringd door laagbouw.

Diverse documenten van de ontwikkelaars zijn te vinden op <https://sonneborgh.nl/wolfskuilseweg>. De ontwikkelaars hebben in december 2025 een aanvraag ingediend om af te wijken van het omgevingsplan, en de gemeente beslist hierover in februari. De focusgroep Kapucijnenklooster heeft scherpe vragen gesteld, over de bouwhoogte van 13 meter, de nabijheid en inkijk op de burens, het verlies van volwassen bomen, en het aantasten van het dorps karakter van Hees.

Hierna volgt nog een vergunningsaanvraag voor het bouwplan, en later nog een inloopavond. Wij als focusgroep blijven in contact met de omwonenden en de ontwikkelaars, om dit project zo goed mogelijk in de buurt te laten inpassen. Bij elke nieuwe ontwikkeling sturen wij een nieuwsbrief naar geïnteresseerden. Wilt u deze nieuwsbrief ook ontvangen? Stuur een e-mail naar kapucijnenklooster@dorpsbelanghees.nl.

Planning van de ontwikkelaars

Ben van Dijkhorst (10 jaar*)

*bijna 11

Ik wil smid worden

Met wie woon je in huis?

'Dat ligt eraan welk huis je bedoelt. In dit huis woon ik met Lola, de poes, mijn broertje Olaf en papa. In het andere huis woon ik met mama en Olaf.'

In welke groep zit je en op welke school?

'Ik ga naar de Zonnewende en ik zit in groep 7. Onze meester heet Bo-gyj en hij staat al drie jaar voor groep 7. Rekenen vind ik een heel leuk vak. Ik krijg ook les in creatieve wiskunde. Daar leer ik dingen over machten en zo. Bij de lesmethode Wetenswaardig, hebben we net alles over de aarde geleerd, de vorige lessen gingen over pruiken en revoluties en de 18e eeuw. Elke donderdag hebben wij een verlengde schooldag. Dan kun je verschillende dingen doen. Ik zit nu bij film en de schoolkrant. Dan maak je met een hele groep een krant. Er komen altijd foto's in de krant en soms ook tekeningen. We hebben een vaste rubriek die heet: Straatpraat. Dan gaan

we drie mensen op straat opzoeken en ze drie vragen stellen. We stellen ons eerst altijd voor, zo van: Hallo, meneer of mevrouw. Heeft u even tijd, ik ben Ben van de Zonnewende en we zijn hier voor de schoolkrant. Mogen we u een paar vragen stellen? Aan het eind zeggen we: Bedankt, meneer of mevrouw, bedankt voor uw tijd en veel plezier met de dag.'

Heb je ook hobby's?

'Ja, ik ben stenenverzamelaar, en ik verzamel mineralen. Boven heb ik een hele verzameling. Lego vind ik ook leuk, net zoals spelen met Minecraft. Daar ben ik best wel goed in. Ik ben nu bezig met 'clutching' met wateremmers. In Minecraft kun je van heel hoog vallen en dan kun je je val breken, dat is clutching. Vooral de survivalversie vind ik superleuk. Dan moet je gewoon overleven en een coole hut bouwen. Per dag speel ik wel een paar uur op mijn tablet. Ik zit ook op turnen en

op schaatsen. De meeste kinderen vinden turnen een meisjessport, maar ik niet. Jongensturnen is zoiets als freerunnen. We oefenen nu de backflip. En er komt een springwedstrijd aan. Voetbal lijkt me niet zo leuk.'

Lees je wel eens?

'Zeker, dat doe ik echt super graag. Ik vind spannende boeken leuk en avontuurlijke boeken. Ik vind het ook leuk om boeken van Dwarsdoorsnee te lezen, daar heb ik er twee van. Daarin zie je gewoon een gebouw doorsneden, dus je ziet helemaal de binnenkant van dat gebouw. Ik heb een Nederlandse en een Engelse versie. Engels kan ik goed lezen. Nu lees ik het boek *Mountain*. Ook vind ik boeken over de natuur interessant, over de verschillende natuurwetten. Het boek dat daar op tafel ligt gaat over machines. Dan zie je hoe een machine er van binnen uitziet.'

Als je een dag een dier zou mogen zijn, welk dier zou je dan willen zijn?

'Een poes. Ik vind het wel grappig om wat kleiner te zijn, zodat je door hele kleine doorgangetjes kan. En dat je supergoed de weg weet terug naar huis. Onze poes Lola is al 11 en miauwt de hele dag om eten.'

Heb je vrienden en vriendinnen?

'Ja, best veel. We hebben een gezellige klas. Mijn beste vrienden zijn Jurre en ook Judith en Sélia. We gaan vaak buitenspelen en spelen dan dat we in de oertijd zijn. We maken dingen met stokken. Ook spelen we veel met Lego. Mijn vriend van turnen heet Joppe.'

Als je een dag alles zou mogen doen wat je leuk vindt, hoe zou die eruit zien?

'Ik zou sowieso nog drie katten adopteren. Eerst ga ik gauw naar de dierenwinkel om drie manden en voederbakjes te halen en

kattenvoer. Dan kan ik alle katten te eten geven. Ik zou heel veel met die katten gaan spelen. Natuurlijk wel af en toe eten, maar vooral spelen met de katten.'

Waar ben je trots op?

'Dat ik supergoed kan rekenen. Daarom vind ik rekenen ook best wel cool. Dingen van Lego maken die je niet verwacht vind ik ook leuk.'

Wat vind je het mooiste in je kamer?

'Bij mama vind ik het mooiste dat ik daar een junglekamer heb. De neplianen vind ik super mooi. Bij papa heb ik een plank staan met daarop een miniatuurversie van een middeleeuws dorp. Dat probeer ik zo realistisch mogelijk te maken. Ik bedenk alles en ik maak alles allemaal zelf.'

Wat vind je leuk aan je vader en je moeder?

'Mama is altijd heel lief en zorgt goed voor ons. Papa kan heel goed klussen en dan kan ik heel veel dingen met hem maken.'

Wat is jouw grootste droom?

'Ik zou echt heel graag smid willen worden. Om voor mensen dingetjes te maken, maar ook een beetje slijpen.'

Wat is jouw favoriete eten?

'Wat ik echt heel lekker vind zijn wraps met wat chili-saus en kaas. Ik vind pittig wel lekker. Met rauwe witlof bijvoorbeeld en sla. Lekker crispy en crunchy.'

Wat wil je later worden?

'Smid lijkt me echt heel leuk om te doen. Gewoon zelf dingetjes maken, zoals van ijzer. Het is echt wel cool als je iets dat je normaal niet kunt buigen dan ineens kan buigen.'

Hoe ziet je leven er over 10 jaar uit?

'Dan ben ik twintig. Ik denk dat ik dan studeer, misschien voor smid. Ik weet nog niet precies wat, edelsmid of goudsmid.'

Waarnemers: 24, onder wie een groep deskundigen van Taxon Foundation

Adres: Voedselbos Novio (t.h.v. Bredestraat 70 in Park West)

Tuin bezocht in: geheel 2025

Aantal waargenomen soorten en verzamelsoorten: 761

Tekst & fotografie: Toine van Gaal

In deze rubriek duiken we normaal gesproken letterlijk in de tuinen van Heesenaren. Waarom doen we dat? In de hoop dat mensen meer oog krijgen voor wat er allemaal leeft in hun eigen omgeving, willen we de kennis over hun eigen tuin vergroten. De Heese groep van amateurwaarnemers kan buurtgenoten zo misschien een zetje geven om zelf aan het waarnemen te slaan. Vanwege het winterseizoen, waarin onze tuinbezoeken tijdelijk gestaakt zijn, richt ik me in dit nummer op die grote soortenzoektocht van het afgelopen jaar, de voedselbosinventarisatie.

Typering voedselbos

Ik zou het Voedselbos Novio willen typeren als een gebied dat in een identiteitscrisis verkeert. Dat bedoel ik niet zo negatief als het klinkt. Door de zware, droge jaren net na de start, maar ook vanwege de achteraf gezien minder geschikte (klei-)grond die is gebruikt om het terrein te verhogen, is het

voedselbos (nog) niet de rijke pluktuin die het had kunnen worden. Het is nu wél een voorbeeld van hoe een divers, extensief beheerd park verruigt naarmate de tijd verstrijkt. Er staat van alles dat eetbare vruchten draagt, zoals hazelaar, pruim, appel en olijfwilg. Daartussen hebben zich allerlei wilde planten gevestigd, samen met alle kevers, wantsen, zweefvliegen, paddenstoelen en ander leven dat zich daarop en daartussen steeds meer thuis voelt.

Methodiek

Dankzij de experts van de Taxon Foundation is voor dit onderzoek een keur aan methodes gebruikt: visuele waarneming, bodemvallen, nachtvlinderlamp met laken, sleepnet, lichtval, microscopisch onderzoek, klopscherm, keverzeef en zelfs een bladblazer (in de zuigstand).

Hoe zat het ook alweer? Eind 2024 vroeg Ab Verheul van de werkgroep Groen me of we (dat is: ons natuurclubje) het voedselbos ter ere van het achtjarige jubileum aan een inventarisatie wilden onderwerpen. Dat verzoek heb ik gretig aanvaard en al vanaf de eerste dag van 2025 startte de lange reeks waarnemingen met een melding van bloeiend Jakobs kruiskruid door Hub.

Hoe typeer je in rubriek als deze een heel jaar vol korte, maar ook langere bezoeken aan het gebied? Natuurlijk was het gaaf om de Rouwende gouden tor, het Fopdraadwratje (een grappig ogende slijmzwam) of een kolonie zeldzame Neusprollers te ontdekken, maar uiteindelijk waren mijn eenzame dwaaltochten in het struweel niet het meest gedenkwaardig.

Juist de momenten die ik met anderen deelde, gaven de meeste voldoening: de vele leuke gesprekjes met

Bijzondere soorten

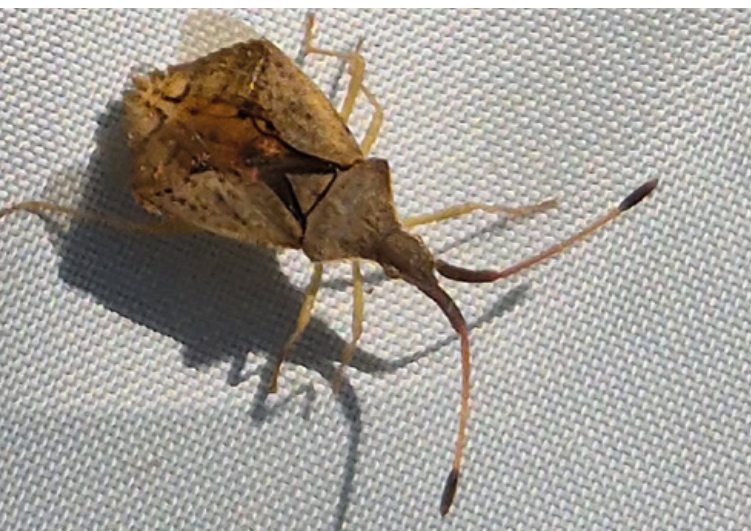
- de tientallen nooit eerder in Hees waargenomen en vaak zeldzame keversoorten die de Taxonmensen hebben gevonden
- Ligusterpijlstaart (algemeen, nachtvlinder)
- Geel-zwarte walstroblindwants (zeldzaam, blindwants)
- Vierentwintigstippelig lieveheersbeestje (zeldzaam, lieveheersbeestje, eerste waarneming in Hees)
- Mosschorpioentje (algemeen, bastaardschorpioen, eerste waarneming in Hees)

Bruin blauwtje

Torenvalk (man)

Ruitrandwants

geïnteresseerde hondenbezitters en andere toevallige passanten – ik tussen de struiken, zij op het pad. Of de keer dat ik op mijn knieën bij een blok hout of iets dergelijks zat en ineens Ria achter me zag verschijnen. Helaas was ze net te laat voor de Ruitrandwants die ik tien minuten daarvoor zag, maar vervolgens konden we wel samen de ontdekking van het Kruisdragend wilgensnuitkevertje vieren.

Ook was er die buitengewoon warme en gezellige juniavond waarop Bernard, Hub en ik het laken met de nachtvlinderlamp hebben opgesteld, waarna een indrukwekkende reeks van meer dan 80 nieuwe soorten nachtvlinders, wantsen en kevers zich aan ons vertoonde, met een enorme Ligusterpijlstaart als slotakte.

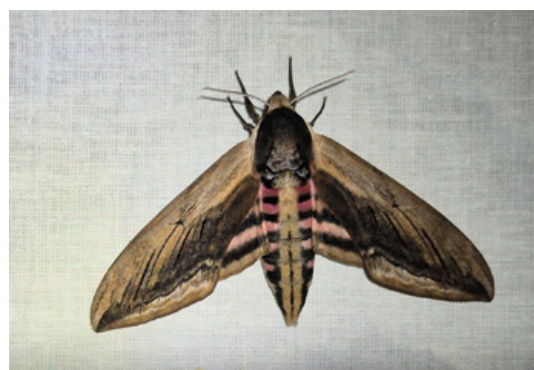
Leuk was de hernieuwde samenwerking met de zorgboerderij In het westen (waar ik eerder een workshop Natuurwaarnemen heb verzorgd), waardoor ik de mogelijkheid had

- Fraaiste namen**
- Brabantse maskercicade (dwergcicade)
 - Koperen kielspriet (loopkever)
 - Schaarze muggenwants (roofwants)
 - Menierood zuringspitsmuisje (snuutkever)
 - Rookglimschoteltje (korstmos)

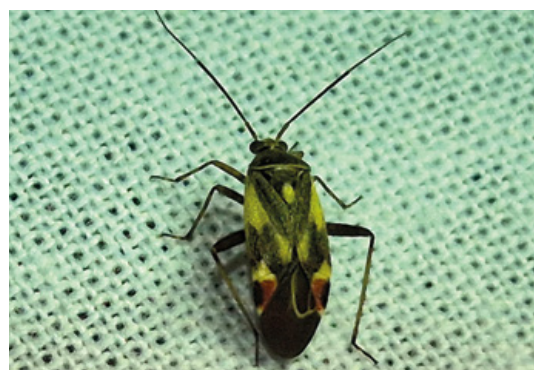
om een lichtval achter hun poort op te stellen, buiten het bereik van vandalen. Dit leverde onder andere een waarneming van de Vlekdaguil op. Deze zeldzame trekvlinder uit Zuid-Europa was nog nooit eerder in onze wijk gezien.

Het hoogtepunt waren toch wel de bezoeken van de specialisten van de Taxon Foundation in het najaar, elk met eigen soortgroepen als expertisegebied. Hun geroutinereerde werkwijze stemde deze goedbedoelende amateur en generalist tot nederigheid. Deze mensen 'verzamelde' (vingen) alle kevers, namen ze mee naar Leiden om ze aldaar te prepareren en ten slotte onder de microscoop op naam te brengen. Dit heeft honderden extra soorten voor het soortenjaar opgeleverd die ver buiten ons bereik lagen, gezien onze huidige zoekmethodes en kennis van zaken.

Joep van Belkom, de Nijmeegse stadsecoloog, kwam op weg naar zwembad West 'even' meekijken toen ze bezig waren en bleef vervolgens zo lang geboeid meekijken dat er van zwemmen weinig terecht is gekomen die middag.

Ligusterpijlstaart

Geel-zwarte walstroblindwants

Dankzij Joeps inspanningen heeft de gemeente Nijmegen het Taxon-onderzoek mede gefinancierd. We waarderen dat zeer en hopen dat we van dit soortenjaar een voorbeeldproject kunnen maken voor andere initiatieven binnen de gemeente en daarbuiten. Ook hopen we dat de resultaten aanleiding zijn om het beheerbeleid van dit soort parken, eigenlijk stadsnatuur, verder te verbeteren.

Conclusie

Het eindrapport moet nog worden opgeleverd, maar we kunnen wel stellen dat het voedselbos een groot deel van zijn ecologische geheimen heeft prijsgegeven. Na het soortenjaar van 2023, waarin heel Hees het onderzoeksterrein was, was het interessant om nu eens een vrij beperkt gebied onder de loop te nemen. Het is toch een openbaring dat zo'n klein stukje park in een stadswijk zo rijk aan leven is en dat je daar nauwelijks weet van hebt, behalve als je er actief naar op zoek gaat. Het pioniersgevoel dat daarmee gepaard gaat, is voor mij een van de lolligste kanten van deze steeds verder ontsporende hobby.

Ook meedoen?

U kunt zich aanmelden via toinevangaal@gmail.com. (Ja, ook als u zelf geen voedselbos heeft.) Na afloop van ons bezoek ontvangt u een rapportje en er ver-

schijnt mogelijk een artikelje in *de Stenen Bank*. Het maakt niet uit of uw tuin klein of groot is!

De waarnemingsmaterialen en het Taxon-onderzoek zijn mede gefinancierd door een subsidie van de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij en het Fonds Groene Bondgenoten, een samenwerkingsverband dat vrijwilligers helpt bij het werken aan het thema Basiskwaliteit Natuur, bijvoorbeeld door ondersteuning bij het monitoren en vergroten van biodiversiteit in de eigen omgeving. We maken hier dankbaar en veelvuldig gebruik van.

Een overzicht van de vondsten in 2025 is te vinden via onderstaande QR-code

MIJMERINGEN

Cor van der Donk

En van de ene op de andere dag ben je de oudste van een groep. Al een hele tijd geleden heb ik de emotionele leeftijd met enkele tientallen jaren opgeschroefd. Het is niet langer achten-twintig (over jezelf voor de gek houden gesproken) maar nu ongeveer achtenveertig.

We maken een rondreis door Vietnam en het staat er echt. Ik ben de enige man in de categorie boven de 70. Als kleine troost is er een vrouw die drie maanden ouder is.....

En het vergelijken begint. De overige mannen zijn ongeveer tussen de vijftig en de vijfen-zestig. Kranig beklim ik iedere strandduin, rotspartij en steile trap en laat hierbij de enkele man die zich hieraan waagt achter me. Ik loop rechter dan ooit, span mijn buikspieren voortdurend aan en blijf onvermoeibaar: wat adrenaline niet al vermag.

En dan komt de man met de hamer. Deze keer heeft hij het oog laten vallen op mijn achillespees, die dan ook mijn 'achilleshiel' wordt. Het zwemmen gaat ook ineens moeizaam. Mijn onderrug roept me tot de orde en ik zie uit naar een afspraak met de chiropractor. Het is wat het is. De opmerking van het jongste groepslid dat er dus perspectief is om na je zeventigste te reizen geeft me de moed om in de spiegel te kijken. Het is wat het is en het is goed. Op naar de tachtig.

"HET MOOIE VAN OUDER WORDEN IS DAT JE ALLE ANDERE LEEFTIJDEN DIE JE BENT GEWEEST NIET KWIJTRAAKT."

(Madeleine L'Engle)

OP BEZOEK BIJ DE BUREN

DEEL 2

tekst | Martin Kleijburg & Toon van Helmond
fotografie | bron: integratr.tech/nl

Intussen is er een positief vervolg gekomen. In januari ontvingen wij van Hyster-Yale een uitnodiging voor een lanceringsbijeenkomst voor een nieuw initiatief op bedrijventerrein Oostkanaalhaven, specifiek op het terrein waar voorheen Gelria Scheepswerf gevestigd was. Dat terrein is gelegen aan de Handelsweg en grenst aan de huidige locatie van HYMH. Op 23 januari heeft de lancering van dit nieuwe initiatief plaatsgevonden. Het heeft de ambitieuze naam IntegratR Innovation Campus, de aanduiding voor een internationale campus, waar de maakindustrie, onderwijs en

De focusgroep Luchtkwaliteit streeft naar meer rechtstreeks contact met bedrijven, die zijn gelegen op bedrijventerrein Oostkanaalhaven en die een impact (kunnen) hebben op onze leefomgeving in Hees.

In het vorige nummer van *de Stenen Bank* heeft u kunnen lezen over ons kennismakingsbezoek bij Hyster-Yale Materials Handling (HYMH). U heeft dan ook kunnen lezen dat wij niet alle informatie naar buiten mochten brengen. Dat betrof onder meer de op handen zijnde uitbreiding.

onderzoeksinstituten samenwerken om de ontwikkeling van (grote) elektrische en waterstofmachines (of in een mooie Engelse term: zero-emission heavy-duty off-road equipment) te versnellen en de 'time to market' te verkorten. Denk hierbij aan haven- en hefvoertuigen, graafmachines en andere bouw- en industriële machines. Voor de lancering van dit initiatief was een select gezelschap uitgenodigd. Wij vonden het positief dat Hyster-Yale ons als burens uitnodigde om aanwezig te zijn, waarmee Hyster-Yale heeft laten blijken de relatie met haar burens serieus te nemen. De oprichters van

Voorlopige schets terrein Handelsweg

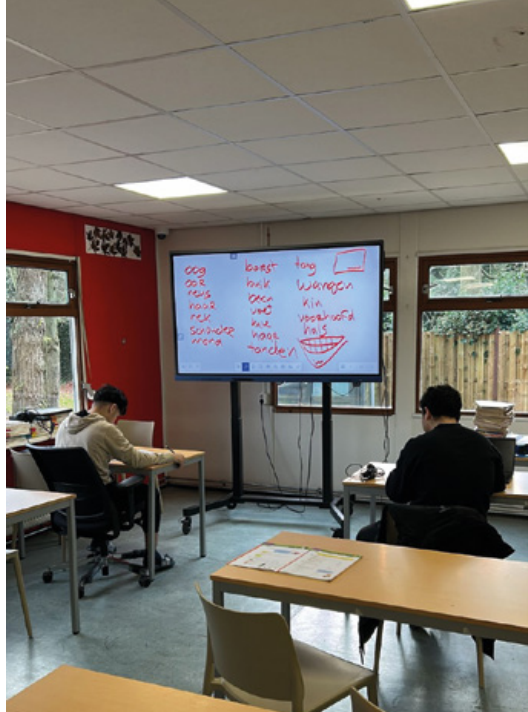

IntegratR zijn Hyster-Yale Nederland en UMS (Urban Mobility Systems B.V., onderdeel van Deutz company), die de bijeenkomst openden met een toelichting op de ambities van IntegratR. Vervolgens hebben de diverse partners, waaronder de gedeputeerde van Gelderland, de wethouder van Nijmegen en de bestuursvoorzitter van de Hogeschool Arnhem-Nijmegen, hun betrokkenheid en enthousiasme toegelicht.

De innovatiecampus is gericht op het naar nul reduceren van het gebruik van fossiele brandstoffen door zware machines, ingegeven door regelgeving en klimaatdoelen. Technologieën zoals batterijen en waterstof bestaan, maar deze integreren in werkende zware systemen is complex. Certificering komt vaak te laat, wat leidt tot kostbare vertraging en verspilling van middelen. In Europa is een gebrek aan test- en certificeringsfaciliteiten onder één dak. IntegratR brengt integratie, testen en certificering samen om nul-emissie ideeën om te zetten in marktklare systemen. Bij IntegratR ontmoeten onderwijs en onderzoek en industrie elkaar. Werknemers, klanten, professionals en studenten werken samen aan echte zero-emissie machines. Dit overbruggt de kloof tussen theorie en praktijk en zorgt voor geschoolde arbeidskrachten die klaar zijn om de toekomst van zware machines te bouwen, te bedienen en te onderhouden. Op de campus aan de Handelsweg zullen gefaseerd de komende vijf jaar faciliteiten gerealiseerd worden voor systeemintegratie, testen, certificeren, demonstraties,

training en eerste serie producties, gericht op het ontwerpen van zeer grote zware voertuigen. Gerealiseerd worden onder meer een demoruimte, een testbaan, een kade om voertuigen op schepen te rijden, een waterstof-tankstation en elektrische oplaadmogelijkheden. Op de locatie zullen dus uitsluitend voertuigen worden ontwikkeld die geen emissies naar de lucht veroorzaken. De productie vindt in een hal plaats op vergelijkbare wijze als nu bij HYMH geschiedt voor de dieselveertuigen. De benodigde batterijen zijn uiteraard wat groter dan in elektrische personenauto's, maar niet wezenlijk gevaarlijker. Het waterstof-tankstation is bedoeld als test-faciliteit, niet voor reguliere bevoorrading.

Bij de nazit hebben wij als vertegenwoordigers van Hees onze contacten met TPN-West aangehaald en met andere bedrijven kennisgemaakt. Het streven is om in een volgend nummer van *de Stenen Bank* verslag te doen van een bezoek aan een volgend bedrijf.

tekst | Sharon Schaap

De IBA

Sinds mei 2025 is in Hees een kleinschalige locatie geopend waar alleenstaande minderjarige vreemdelingen tijdelijk kunnen verblijven. Het gaat om kinderen jonger dan achttien jaar die zonder hun ouders naar Nederland zijn gevlucht. Hun ouders zijn vaak in het land van herkomst of in één van de buurlanden. Op de locatie aan de Schependomlaan worden de jongeren tijdelijk intensief begeleid. Vandaar ook de naam IBA. Deze afkorting staat voor 'intensieve begeleiding alleenstaande minderjarige asielzoekers'. Het gaat om jongeren die op hun eigen locatie zorgelijk gedrag vertonen en een specifieke begeleidingsbehoefte hebben. Over het algemeen zijn dit jongeren die kwetsbaar zijn voor groepsdruk en die ondersneeuwen op hun eigen locatie.

Het doel van de locatie in Hees is om deze jongeren binnen een traject van drie maanden genoeg weerbaar te maken zodat zij terug kunnen naar hun eigen locatie. Om dit traject succesvol te laten verlopen ziet het leven op de Heese locatie er anders uit dan op de reguliere groepen. Zo is er maximaal ruimte voor twaalf jongeren. Elke jongere heeft twee mentoren die het begeleidings-traject opzetten, uitvoeren en monitoren. Dit doen zij in samenwerking met een gedragswetenschapper, een voogd en een mentor van de eigen locatie. Er is een vast dagprogramma waarin structuur wordt aangeboden. Onderdelen van dit programma zijn ontbijt, onderwijs, lunch, activiteiten (zowel op locatie als buiten de locatie), koken en corvee.

De activiteiten die bij de locatie worden aangeboden zijn divers. Enkele activiteiten worden in samenwerking met de buurt georganiseerd. Zo wordt er een moestuin opgezet met behulp van burens. Hier komen verschillende planten en kruiden die door jongeren gekozen

en verzorgd worden. Ook is er in de zomer veel voetbal gespeeld met de buurtkinderen in Hees. Dit deden zij het liefst elke avond. Dat de kinderen uit de wijk dit leuk vinden om te doen en de burens open staan om te helpen wordt zeer gewaardeerd.

Kort samengevat: de IBA is een kleinschalige locatie waar jongeren door een goede samenwerking tussen verschillende partijen (waaronder de wijk) weerbaar genoeg worden om goed te functioneren op hun eigen locatie.

NachtOmmetje 2026

Noteer alvast in je agenda: op zaterdag 3 oktober 2026 is de Nacht van de Ommetjes in Hees. Op hetzelfde moment worden op dertien plekken van Nijmegen wandelingen georganiseerd die zijn aangekleed met verhalen, bijzondere plekken, historie en kunst en cultuur uit de wijk.

Een nieuw organisatie-team is gestart. Wij richten ons dit keer op Hees aan de centrumkant van de Wolfkuilseweg: tussen Energieweg, Industrieweg, Marialaan, Bosduifstraat, Prinsenlaan en Molenweg. De wandeling eindigt op een locatie waar onder het genot van een drankje nagepraat kan worden. Een bijzondere manier om Nijmegen te leren kennen voor jong en oud.

Het ontdekken van nieuwe plekken en bijdragen is voor ons als organisatie een leuke uitdaging. Daarom hierbij een oproep aan de lezers: kennen jullie iemand die iets kan bijdragen aan deze avond of voor die avond ruimte heeft waarin een onderdeel gepresenteerd kan worden. Suggesties zijn welkom via ommetjehees@gmail.com.

Meer informatie op
www.denachtvandeommetjes.nl.

Tot ziens op 3 oktober! Team Ommetje Hees

Bouwdorp Hees 2026

Ook in 2026 is er weer een Bouwdorp Hees. Het Bouwdorp vindt plaats van 16 (inschrijving) tot en met 19 augustus. Op vrijdag 8 mei om 20.00 start de verkoop van tickets (18 euro voor drie dagen). Wees er op tijd bij, zodat ook jij een hut kunt bouwen op ons sprookjesachtige terrein. Op het moment dat we dit schrijven (begin februari) zijn de voorbereidingen net begonnen. Zodra er meer details bekend zijn, zie je dat op onze website: www.dorpsbelanghees.nl/bouwdorp/

Mag je niet meer meebouwen en wil je toch graag onderdeel zijn van dit gezellige evenement, geef je dan op als vrijwilliger! Stuur een bericht naar bouwdorphees@gmail.com.

Team Bouwdorp

COLUMN | HENK TERMEER

Brieven uit het Schependom

Na mijn eerste verhaal over 'Stemmen uit Hees' uit 1852 stuurde Heesenaar Jos Hekking me maar liefst veertig bladzijden met 'Brieven uit het Schependom'. Die brieven verschenen tussen 1901 en 1903 in *De Gelderlander* en waren met 'Jan' ondertekend. Die Jan-brieven zijn zeker ook een mooie bron voor historische verhalen over het vroegere Hees. Jan schrijft zijn maandelijkse brieven namelijk in het Maas-en-Waalse dialect en vertelt daarin vooral over de ontwikkelingen in de toen nog kleine dorpen Hees (259 gezinnen), Nêrbosch (165) en Haotert (235). Zijn verhalen gaan natuurlijk vooral over het leven op het uitgestrekte

platteland rondom het toen nog maar net uit zijn vestingwallen komende, kleine stadsgebied van Nijmegen. Hij schrijft over de land- en tuinbouw (oogsten van aardappels, rogge, moesappels), het weer, de wateroverlast en de afwateringsproblemen. Maar ook andere

actuele Schependomse ontwikkelingen stelt hij aan de orde: de brandstofkosten (steenkool en hout), de boerenbond (o.a. verzekeringen, aankoop van een dekstier), de 'merktboeren' en de nieuwe veiling in Elst, de bouw golf vooral in Hees en Haotert, de wens van een 'meziekent' voor fanfare Ons Genoegen, de katholieke vernieuwingsplannen van pastoor Zegers en de nieuwe paus (Leo XIII). Maar Jan uit in zijn brieven ook steeds vaker kritiek: op het 'landbouwonderwijs' waarvoor de leerlingen helemaal naar de 'Koniegunnelaon' moesten komen, de armenzorg sinds de uitbreiding van de stad naar het Schependom, de opkomst van de fiets, de onbehoorlijke etalages in de stad. Dat vertelt hij allemaal in Schependomse bewoordingen ("met mien buutenlui's verstand"), versierd met allerlei inmiddels vergeten boerengezegden (zie voorbeelden in rubriek 'De pen op de tong' op pag. 6).

Dat *De Gelderlander* eind 1903 ophield met de Jan-stukken kwam vast ook doordat de plattelandskritiek vanuit de Schependomse dorpen op de groeiende stad toenam. Ook zullen de stadse lezers hun portie informatie over de typische zorgen van het hun omringende gebied intussen wel hebben gehad!

Jeugd en taal

Hoeveel jongeren zouden worden aangesproken door de *vibet* van de *Stenen Bank*? Te druk met *fissa's* en geen belangstelling voor de *drip* van dit blad? Lijkt me *no cap*. Ook te druk met hun *telle*? Lopen ze, als dit blad op de mat ligt, er gewoon met hun *patta's* overheen? Als ze uit de *wassie* van pa of ma stappen?

U begrijpt geen snars van het bovenstaande? Ja, omdat u uit de tijd bent, te weinig contact met jongeren. Ik vertaal wat onbegrijpelijke woorden:

vibet - sfeer

fissa's - feestjes

drip - stijl

no cap - niet gelogen

telle - telefoon

patta's - schoenen

wassie - auto

Kan ons Dorpsbelang niet eens een cursus organiseren om jullie, aftandse lezers van dit blad, een beetje bij de tijd te brengen?

Met dank aan Saar (13 jaar),
Jacques de Vroomen

tekst | Tony Schouten

Ben jij de nieuwe penningmeester?

Bij de komende ALV zal Maarten de Waal, onze huidige penningmeester, het bestuur verlaten. Hij heeft de functie met plezier bekleed, maar na vier jaar vindt hij het tijd het stokje over te dragen.

Veel Heesenaren dragen onze wijk en de vereniging een warm hart toe en daar zitten vast ook geschikte penningmeesters bij, maar wie daarvan gaat het financiële stokje van Maarten overnemen? Ondanks meerdere oproepen, heeft zich tot nu toe nog niemand gemeld. Is het omdat uit de functieomschrijving (zie website) het beeld naar voren komt van een saaie boekhoudklus? Als ik Maarten mag geloven is het toch wel meer dan dat en dat wil hij best toelichten.

Méér dan de 'cijfertjes'

Goed ingepakt en gewapend met wandelstokken en met spikes onder de schoenen, begeef ik mij begin januari door de besneeuwde straten van Hees op weg naar de familie De Waal. Daar staat de koffie klaar en ik schuif gezellig bij Maarten en Kitty, zijn vrouw, aan tafel.

Ter voorbereiding op ons gesprek heeft Maarten een overzicht gemaakt van wat hij als penningmeester door het jaar heen zoal doet. Daarmee heeft hij de werkzaamheden wat concreter gemaakt, maar ik lees er niet meteen in wat nu het 'méér dan dat' is waar ik nieuwsgierig naar ben. Maar voor we het daarover hebben, legt hij eerst uit dat je als penningmeester vanuit je verantwoordelijkheid voor de financiën van de vereniging, nou eenmaal veel in de (kas)boeken zit. Maarten: 'Dat moet je ook leuk vinden. Als je niets met cijfers hebt, moet je geen penningmeester worden.' Wat dat betreft zit het bij hem trouwens wel goed. Hij houdt van 'cijfertjes' en heeft er altijd veel mee gewerkt.

Maar het gaat wat Maarten betreft niet alleen over inkomsten en uitgaven, de cijfertjes in de boeken stáán ergens voor, ze vertellen iets over de vereniging. Over het beleid, over de keuzes die worden gemaakt, over de activiteiten die (mede) door de vereniging worden bekostigd. En als penningmeester ben je daarbij betrokken. Als voorbeeld noemt Maarten wijkactiviteiten als Happy Hees of de Kribjesroute. Vanuit zijn rol is hij daar actief bij betrokken. Maarten vraagt voor die activiteiten subsidie

VAN HET BESTUUR

Nieuw statuten

Het bestuur van de dorpsvereniging werkt aan de aanpassing van de statuten en de mogelijke consequenties hiervan. Iedereen kan de voortgang van deze exercitie volgen door op de website de notulen van de bestuursvergadering te lezen. Wie vragen of opmerkingen over de statuten heeft, kan met het bestuur contact opnemen.

aan bij de gemeente, en kan aangeven welke kosten je daarmee kunt dekken. 'Het is hartstikke leuk om bij zo'n activiteit betrokken te zijn.' Hoever zijn betrokkenheid gaat, hangt af van wat nodig is, en wat hij zelf wil. Vaak beperkt het zich tot financieel advies, maar bij Happy Hees en de Kribjesroute verzorgden Maarten en Kitty ook nog samen de verkoop van de consumptiebonnen. 'Het maakt mijn rol als penningmeester extra waardevol en het leidt ook tot leuke persoonlijke contacten.' Dat is wat hij bedoelt als hij zegt dat er meer is dan de 'cijfertjes'. En dat is – in ieder geval voor hem – een belangrijke meerwaarde.

Nu we het er toch over hebben: bij de overdracht van de vorige penningmeester kreeg hij ook de taak om het door de vereniging uitgegeven boek *Hees bij Nijmegen* te verkopen. Maarten bezorgt de boeken persoonlijk en krijgt dan leuke reacties. Sommige ontvangers sturen ook later nog bericht. Zoals de dochter die mailde dat haar vader zo genoot van de oude foto's en verhalen.

De conclusie is helder: de functie van penningmeester hoeft helemaal niet zo droog en saai te zijn, als het op het eerste oog lijkt.

Resteert nog een laatste, belangrijke vraag: Hoeveel tijd kost het?

Als we het overzicht er weer bij pakken is meteen duidelijk dat de piek van de werkzaamheden in het begin van het jaar zit, als de contributie moet worden geïnd en verwerkt. Omdat niet alle leden bij de overschrijving hun lidnummer vermelden, is het regelmatig zoeken welke

betaling bij welk lid hoort. Dat maakt de verwerking van die betalingen een tijdrovende klus. Maarten vertelt dat hij dan wel eens 12 uur per week achter de computer heeft gezeten, vaak met hulp van Kitty. Dat moet beter kunnen en inmiddels wordt aan een oplossing gewerkt. De rest van het jaar heeft hij aan een paar uur per week genoeg. Misschien iets meer als ter voorbereiding van de ALV de balans wordt opgemaakt. Tegen die tijd komt ook de kascommissie langs ('altijd gezellig'). Daar staat tegenover dat er in zomervakantie maar weinig gebeurt.

Het is tijd om de handschoenen weer aan te trekken. We hebben zeker een uur met elkaar gesproken en zijn het erover eens dat penningmeester een verantwoordelijke functie is, pittig ook. Maar je krijgt er ook iets voor terug: je bent betrokken bij wat er in Hees gebeurt en je leert andere actieve Heesenaren kennen. Mede daarom heeft Maarten de functie vier jaar lang met plezier vervuld. Neem jij het stokje over?

Meer informatie of meteen aanmelden als kandidaat?

Stuur een mailtje aan Maarten de Waal, financien@dorpsbelanghees.nl of naar het bestuur, bestuur@dorpsbelanghees.nl

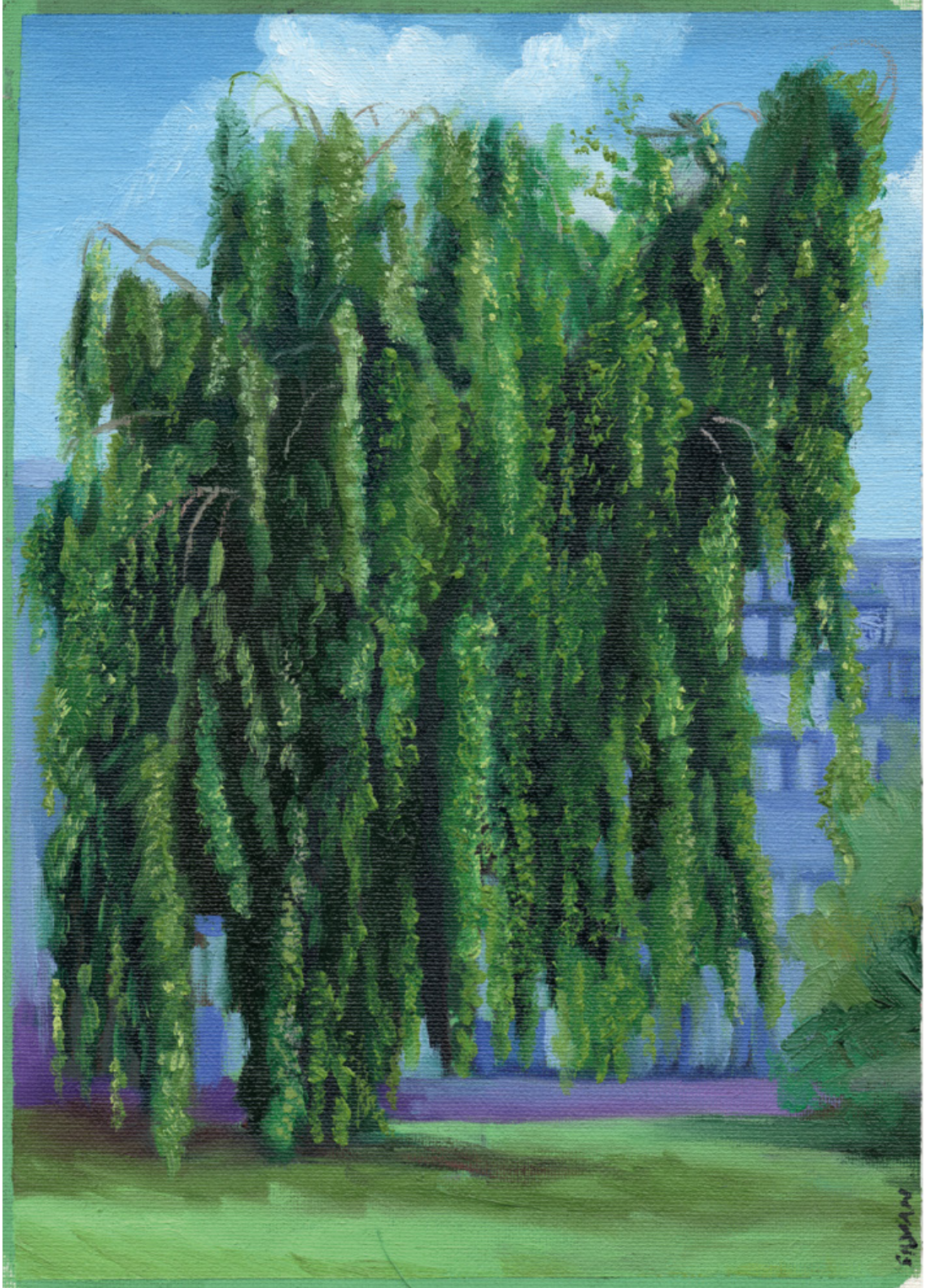

Jacques' Bomen-

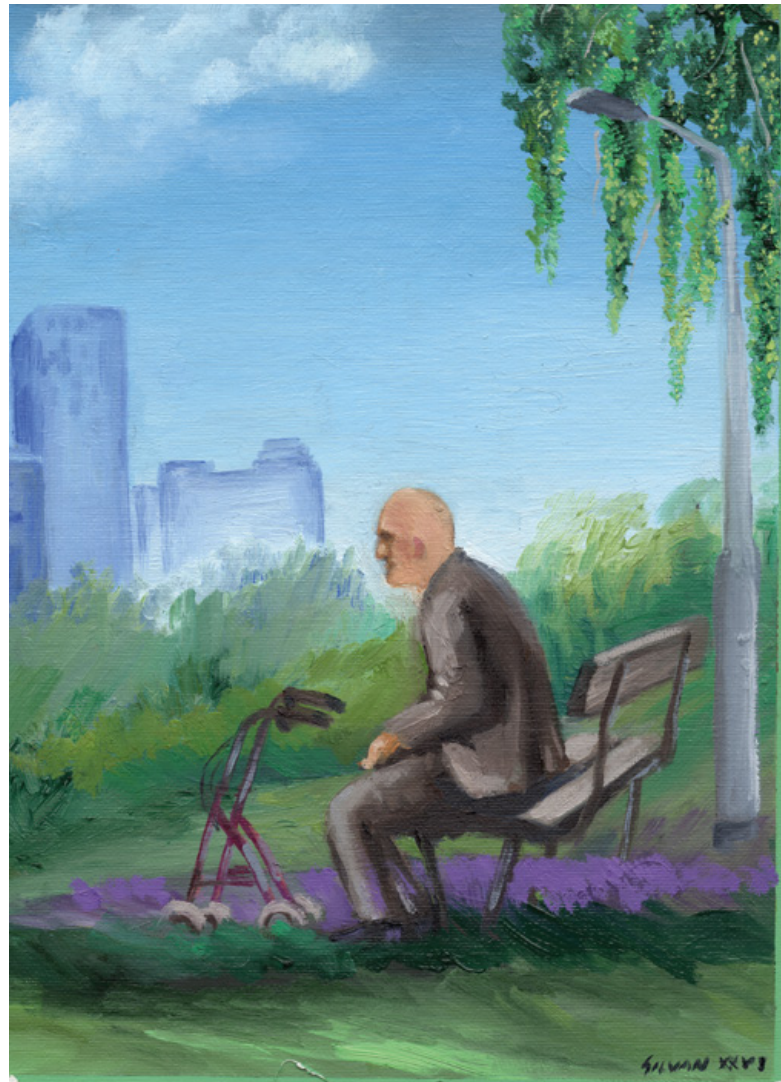
Treurwilg

tekst | Jacques de Vroomen illustrations | Nesip Çakar

& Beestenboel

Ze hadden er zin in, de wind, de vogels, de bloemen.....en ook de bomen. De bomen speelden tikkertje. En de wind hielp daarbij een handje. De wind blies tegen de takken. De takken zwiepten heen en weer. En de beuk die tikker was, raakte met het topje van een hele lange tak, een tak van de plataan. 'Plataan, jij bent hem', riep de beuk, die blij was dat hij even kon uitrusten. Alle bomen hadden pret. Behalve één, de treurwilg. De treurwilg deed niet mee met het spel van de andere bomen. Hij hield niet van lol maken, van lachen, van stoeien met zijn takken en hij hield al helemaal niet van tikkertje. Hij deed eigenlijk nooit iets anders dan treuren. Kon je ook goed zien aan zijn takken. Bij de andere bomen groeiden de takken zo ver mogelijk van de stam af. Ze groeiden zogezegd de wijde wereld in. Maar de takken van de treurwilg hadden daar geen zin in. Ze hingen allemaal treurend naar beneden. Sommige raakten van treurnis zelfs de grond. De linde, die in de buurt van de treurwilg stond, had het wel eens aan hem gevraagd. 'Waarom lach je nooit buurman?', had hij gezegd. 'Waarom speel je niet met ons mee en sta je altijd maar te treuren?' De treurwilg had geantwoord: 'Ik treur om een heel diep verdriet.' De linde was onder de indruk van dat antwoord. Tjonge, 'diep verdriet', dat had hij nog nooit gehad. Hij had eerst een tijdje niets meer gezegd maar toen toch maar doorgevraagd. 'Waarom heb je zo'n diep verdriet?' vroeg hij aan de treurwilg. 'Dat ben ik vergeten', had de treurwilg geantwoord? 'Maar hoe kun je nou verdriet hebben om iets dat je vergeten bent?', zei de linde verbaasd. Nu zweeg de treurwilg even. De treurwilg was ook niet echt een vlotte prater. Maar na een paar minuten kwam toch zijn antwoord. 'Ik ben diep bedroefd omdat ik niet meer weet waarom ik diep bedroefd was', zei hij met een hele lange en diepdroeve zucht. 'Ben ik wel diep genoeg?', had de linde toen even gedacht. Heel even maar. Want toen hij dacht aan het voorjaar, de zomer die er aankwam en al die nieuwe blaadjes die hij zou gaan krijgen, vergat hij zijn zorg. En omdat hij geen treurwilg was, had hij geen verdriet om wat hij vergeten was.

Minestrone-soep

Deze editie: een van de meest gezonde soepjes, ook wel de Blue Zone-soep. Blue Zones zijn de vijf plekken op onze aarde waar wetenschappers van zeggen dat mensen opvallend gezond oud worden. Eén van die gebieden is Sardinië, waar men maar al te graag luncht met een stevige minestrone-soep.

Verder is deze soep ideaal om restjes groenten en kruiden uit je koelkast op te maken. Houd je daarom niet te strikt aan de ingrediëntenlijst hieronder, maar gebruik vooral wat je nog in huis hebt.

INGREDIËNTEN

Extra vergine olijfolie
1 prei
1 laurierblaadje
1 takje tijm
3 blaadjes salie
1 takje rozemarijn
1 theelepel venkelpoeder
2 rode uien
1 blik bonenmix (liefst met limabonen)
2 teentjes knoflook
¼ bloemkool
(1 blik) cherrytomaten
1 pastinaak
1 paprika
½ citroen
100 g doperwten (diepvries)

Parmezaanse kaas
100 g macaroni
2 liter water
2 blokjes groentebouillon

BEREIDING

Snipper de ui, prei, knoflook en salie fijn. Snijd de pastinaak, paprika en bloemkool in kleine blokjes of roosjes.

Verhit een scheut olijfolie in een grote pan en fruit de ui en prei enkele minuten tot ze zacht zijn. Voeg de knoflook, salie, rozemarijn, tijm, laurier en het venkelpoeder toe en bak kort mee zodat de kruiden hun aroma vrijgeven.

Doe vervolgens de pastinaak, paprika en bloemkool erbij en bak een paar minuten mee.

Giet het water in de pan en voeg de bouillonblokjes en de cherrytomaten toe, zodat alle ingrediënten ruim onder staan. Breng aan de kook en laat de soep met de deksel op de pan ongeveer 30 minuten zachtjes pruttelen.

Voeg daarna de bonen, doperwten en macaroni toe en laat nog circa 10 minuten koken, tot de pasta nét gaar is. Breng op smaak met peper, zout en een kneep citroensap.

Serveer de soep met wat extra citroensap en geraspte Parmezaanse kaas.

Ook lekker met:

Aardappelblokjes, sperziebonen, selderij, venkel, courgette.

Wie waren Eiselen en Beiselen in *Stemmen uit Hees* (1852)?

In de vorige *Stenen Bank* kwamen we erachter waar dit bijzondere handgeschreven en handgetekende blad 'Stemmen uit Hees' uit 1852 werd gemaakt, namelijk in Huize Diemerkamp in Hees, en door wie, te weten de gezinsleden van de Nijmeegse apotheker A.I.J.A. Looijen. Maar wie auteur Eiselen en tekenaar Beiselen waren, die vraag stond nog open.

Wat in de diverse afleveringen van 'Stemmen uit Hees' opvalt zijn de talrijke vermeldingen van Duitse namen, het grote aantal reisverslagen en vooral ook de talrijke knap gemaakte tekeningen. Ook de pseudoniemen Eiselen en Beiselen, zo bleek me voor het eerst uit de reactie van medewerker Henk Trapman van het Regionaal Archief Nijmegen, kwamen uit de Duitse hoek. Henk houdt van klassieke muziek en reageerde op die namen prompt met: 'Eisele und Beisele Sprünge, Opus 202 van Johan Strauss sr. uit 1847'. En de naam van die vrolijke melodie met springerige danspassen (luister: https://youtu.be/UHn_qD7x1RA) bleek weer te verwijzen naar Baron Beisele en zijn metgezel Dr. Eisele, twee destijds heel bekende Duitse stripfiguren. Hun avonturen her en der in het politiek toen nog versnipperde Duitsland verschenen vanaf 1845 in het beroemde satirische periodiek *Fliegende Blätter*. Over de ware identiteit van de Nijmeegse Eiselen en Beiselen (beide met een eind-n) hebben we vooralsnog alleen een theorie. Zo zou Eiselen naar de tweede voor-naam Ijsbrand van apotheker Looijen (1800-1883) kunnen verwijzen en Beiselen naar de achternaam van zijn jongere apotherscompagnon Jacob Oudraad van Bijlert (1823-1898). Maar eigenlijk weten we niet eens wie van die twee de teksten schreef en wie de fraaie tekeningen maakte. Duidelijk is wel dat die *Fliegende Blätter* toen bij de elite van grensstad Nijmegen bekend waren en kennelijk een aantrekkelijk voorbeeld vormden van een modern en veelgelezen publiekstijdschrift.

Dat Duitse weekblad *Fliegende Blätter* (bestond van 1845 tot 1928) heeft duidelijk ook gediend als voorbeeld voor de heel gevarieerde en vaak speelse inhoud van de

afleveringen van 'Stemmen uit Hees' en zijn opvolgers. Beide werden gevuld met heel veelzijdige en veelal korte teksten over een breed scala aan onderwerpen, gaven impressies van reizen naar Duitse, Britse, Franse en Belgische steden, boden kennismaking met regionale en andere culturen, afgewisseld met raadsels, rebussen en veel gedichten, spot- en nepadvertenties, spotprenten en cartoons. De verarmde baron Beisele en zijn burgerlijke assistent, de geleerde dr. Eisele, ondernemen in die cartoons allerlei reizen en activiteiten in het Duitse taalgebied en maken zo van alles mee, maar ze worden ondertussen om hun burgerlijke pedanterie ook steeds belachelijk gemaakt.

Opmerkelijk is nog wél het tiende en laatste nummer van 'Stemmen uit Hees', qua inhoud en opmaak helemaal in quasi rouwstijl. Dat kondigt het einde van het blad aan vanwege het zeer betreurde vertrek van de redactie uit Hees en vermeldt voor zaterdag 18 september 1852 de "Verkoop" van alle tien afleveringen van het blad met een afsluitend diner bij A.Y.A. L. (Looijen dus) en op zondag een groot afscheidsfeest 'à 60 Cent' te Hees voordat op maandag het werkelijke vertrek per diligence (per sjees uit Hees) van de redactie richting Arnhem plaats zou vinden. Het bevat bovendien het korte script van een dramatisch toneelstuk, geïllustreerd met diverse tekeningen, waarin dat hartverscheurende afscheid van Hees en zijn bewoners nog eens stevig wordt aangezet. Zo zegt 'Eene Dame':

'Zie ons in droefenis, ach heeren Redacteuren.
Met alsdan tot besluit ons allerhart verscheuren.
Meneer Mevrouw Van Aalst, Steenberg, Van der Ley.
En 't gansche dorp Hees barst uit in luid geschrei.'

Een uitgebreidere versie van dit en het vorige artikel is verschenen als 'Stemmen uit Hees. Nijmeegse apothekers en het 'luid geschrei' in 1852', *Nijmeegs Katern* 39(2025), nr. 4 (december), pp. 74-78.

18 maart 2026

Gemeenteraadsverkiezingen

Woensdag 18 maart 2026 kunt u naar de stembus voor de gemeenteraadsverkiezingen. Uw stem is belangrijk.

Stemwijzer

Weet u nog niet op welke partij u gaat stemmen? De stemwijzer kan u helpen. Vanaf 27 februari kunt u de stemwijzer invullen via www.mijnstem.nl/nijmegen. U krijgt een aantal stellingen voorgelegd en geeft aan in hoeverre u het ermee eens of oneens bent. De stemwijzer vergelijkt uw antwoorden met de standpunten van de politieke partijen en laat zien welke partijen het beste aansluiten bij uw mening.

Maak kennis met alle Nijmeegse kandidaten

Wie zijn de mensen op de kandidatenlijst? Op www.nijmegen.allekandidaten.nl stellen alle kandidaten zich voor. Wie zijn de Nijmeegse kandidaten? Wat vinden ze belangrijk? En waarom zetten ze zich in voor Nijmegen? Zo wordt het makkelijker om niet alleen op een partij te stemmen, maar ook op een persoon.

Verkiezingsdebatten

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen worden verschillende debatten georganiseerd. Zo vindt op 10 maart een jongerendebat plaats in De Lindenberg en organiseert De Gelderlander op 17 maart 2026 een verkiezingsdebat in LUX. Een volledig overzicht van alle debatten vindt u op www.nijmegen.nl/verkiezingen

Verkiezingsavond 18 maart

Woensdagavond 18 maart belooft een spannende avond te worden. Dan wordt duidelijk welke politieke partijen de komende vier jaar de stad gaan besturen.

De gemeente organiseert op 18 maart vanaf 22.00 uur de verkiezingsavond in het Stadhuis.

Tijdens deze avond zijn de landelijke uitslagen te volgen. Aan het begin van de nacht verwachten we de voorlopige einduitslag op partijniveau in Nijmegen bekend te kunnen maken.

U bent van harte welkom deze avond bij te wonen. U kunt zich opgeven via griffie@nijmegen.nl

Hoe u kunt stemmen

U ontvangt uiterlijk 4 maart 2026 uw stempas

Waar kunt u stemmen

Zie het overzicht bij de stempas. U kunt stembureaus ook vinden op nijmegen.nl/verkiezingen

Raakt u uw stempas kwijt?

Dan kunt u 1 keer een vervangende stempas aanvragen. Dit kan op 2 manieren:

- U vraagt een vervangende stempas aan in de Stadswinkel of het Steunpunt Dukenburg. Dit kan op zijn laatst dinsdag 17 maart 2026 12.00 uur.
- U vraagt de vervangende stempas schriftelijk aan.

Het formulier dat u hiervoor nodig heeft, kunt u afhalen of aanvragen bij de Stads-winkel of in het Steunpunt Dukenburg. Of via nijmegen.nl/verkiezingen

De schriftelijk aanvraag voor een stempas moet op zijn laatst op vrijdag 13 maart 2026 door de gemeente zijn ontvangen. U krijgt de vervangende stempas per post thuis-gestuurd.

Als u daarna uw 'oude' stempas terugvindt, dan kunt u daar niet meer mee stemmen. Dat kan alleen nog met de nieuwe stempas.

Speciaal stembureau

Kiezers met een lichamelijke beperking kunnen in ieder stembureau zelf hun stem uitbrengen. Alle stembureaus zijn toegankelijk met een rolstoel. En in alle stembureaus zijn leesloepen met een lamp en sterke vergroting aanwezig. In het stembureau Zelfregiecentrum (nummer 6) is de kandidatenlijst in braille en met grote letters te krijgen. Hier kunt u ook stemmen met een Stemmal en Stembox. In het stembureau Wijkcentrum De Schalmei (nummer 52) is een ringleiding en video met gebarentolk aanwezig.

Nijmegen

In Nijmegen stemmen we op 18 maart met het nieuwe stembiljet

Op woensdag 18 maart 2026 mag u stemmen. U kiest dan de leden van de nieuwe gemeenteraad. In de gemeente Nijmegen stemt u deze keer met een nieuw stembiljet.

Hoe werkt het nieuwe stembiljet?

1. U kleurt op het stembiljet twee vakjes rood
2. U kiest eerst één partij, en daarna kiest u één kandidaat van die partij
3. De namen van de kandidaten staan niet meer op het stembiljet, maar in een kandidatenlijst met alle partijen en kandidaten.
4. Deze kandidatenlijst krijgt u thuis-gestuurd en ligt ook voor u klaar in het stemhokje.
5. Op de website nieuwstembiljet.nl staat uitleg. U kunt ook een filmpje kijken. Informatie vindt u ook op nijmegen.nl/verkiezingen

Waarom stemmen we in onze gemeente met een nieuw stembiljet?

Tijdens de Tweede Kamerverkiezing van 29 oktober 2025 stemden kiezers in 5 andere gemeenten al met dit nieuwe stembiljet. Dat is goed bevallen!

1. Kiezers waren enthousiast. Ze vonden het nieuwe stembiljet beter leesbaar en makkelijker te gebruiken.
2. Ook voor kiezers met een visuele beperking is het nieuwe stembiljet toegankelijker, omdat het makkelijker

met behulp van een mal en audio-ondersteuning is te gebruiken.

3. Daarnaast waren ook stembureauleden en tellers tevreden. Het tellen was makkelijker en ging sneller.

Wat merkt u als kiezer van het nieuwe stembiljet?

1. Alle kiezers krijgen bij hun stempas informatie over het nieuwe stembiljet. Het is belangrijk om deze informatie te lezen.
2. Op de verkiezingsdag is in uw stemlokaal een extra stembureau lid aanwezig. Deze kan u uitleg geven over het nieuwe stembiljet. Als u tijdens het stemmen merkt dat u toch een fout maakt, mag u 2 keer een nieuw stembiljet vragen.
3. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wil de ervaringen met het nieuwe stembiljet goed onderzoeken. Daarom zijn er op 18 maart 2026 in verschillende stembureaus onderzoekers aanwezig. Misschien stelt een onderzoeker u na het stemmen nog een paar vragen. De antwoorden helpen om te beoordelen hoe het nieuwe stembiljet bevalt. Niemand zal vragen wat u heeft gestemd.

Iemand anders voor u laten stemmen

Kunt u niet stemmen op 18 maart 2026? Dan mag iemand anders voor u stemmen. Dit heet een volmacht geven. De persoon die voor u stemt heet de gemachtigde. Een gemachtigde mag voor maximaal 2 anderen stemmen en brengt uw stem tegelijk met de eigen stem uit.

Er zijn 2 manieren om iemand te machtigen.

1. Onderhandse volmacht

Dit kan tot en met 18 maart 2026. U regelt dit niet in het stembureau. De gemachtigde moet in Nijmegen wonen, een stempas hebben en zelf stemmen.

Zo werkt het:

- Schrijf de naam van de gemachtigde op de achterkant van uw stempas.
- Zet uw handtekening.
- Ook de gemachtigde zet een handtekening op de stempas
- Geef de stempas en een kopie of foto van uw identiteitsbewijs mee.

In het stembureau laat de gemachtigde beide stempassen en identiteitsbewijzen zien.

2. Schriftelijke volmacht

Vraag het formulier aan bij de Stadswinkel, Steunpunt Dukenburg of via nijmegen.nl/verkiezingen

De gemeente moet uw aanvraag uiterlijk vrijdag 13 maart 2026 hebben.

De gemeente stuurt de volmacht per post naar de gemachtigde. Een kopie van uw identiteitsbewijs is niet nodig. In het stembureau laat de gemachtigde de schriftelijke volmacht zien.

NIJMEGEN LIEF EN LINKS

STEM

BOUWEN AAN BUURTEN VOOR IEDEREEN.

We bouwen aan buurten met betaalbare huizen, waarvan minstens 40% sociale huur. Buurten met veel groen, waar mensen elkaar ontmoeten en samenleven, waar je heerlijk kan wonen met voldoende voorzieningen. Zo bouwen we 20.000 huizen voor 2040. We beginnen rondom Station Nijmegen en met de nieuwe wijk Winkelsteeg.

ZORGEN VOOR ELKAAR.

In Nijmegen gaan we de strijd aan met “ieder voor zich”. Hier bouwen we aan gemeenschappen waarin mensen naar elkaar omkijken en elkaar helpen. Iedere inwoner krijgt de zorg, hulp en inkomenssteun die nodig is, zodat alle Nijmegenaren mee kunnen doen op hun eigen manier. We zorgen bovendien voor goede jeugdzorg én lossen dakloosheid op.

EEN GROENE EN GEZONDE STAD.

We werken aan een stad met veel meer bomen, meer groen en meer biodiversiteit, waar de economie lokaal en duurzaam is. We blijven strijden tegen klimaatverandering, door te isoleren en over te stappen op duurzame energie. We verdelen de ruimte op straat rechtvaardig, en maken daarom meer plek voor lopen, fietsen, OV én groen.

NIJMEGENAAR, DAT ZIJN WE ALLEMAAL.

In onze lieve stad zorgen we ervoor dat iedere Nijmegenaar zichzelf kan zijn. We omarmen verschillen in plaats van dat we er bang voor zijn. We blijven gastvrij voor vluchtelingen, met en zonder papieren. We maken de stad veiliger voor LHBTIQ+ personen, mensen van kleur en vrouwen en we blijven strijden tegen alle vormen van discriminatie, racisme en uitsluiting.

GROENLINKS

**DOE JE MEE?
STEM 18 MAART GROENLINKS!**

De PvdA kiest voor solidariteit.
Voor een Nijmegen waar de sterkste
schouders de zwaarste lasten dragen.
Want onze stad is er voor iedereen.

We bouwen aan een stad waar iedereen
betaalbaar woont, met een inkomen om fatsoenlijk
van te leven en waar toegang tot goede zorg
vanzelfsprekend is. We investeren in schone, fijne
en veilige wijken met een school in de buurt en
een huisarts dichtbij.

We kiezen voor een politiek die mensen helpt
en uitgaat van vertrouwen in elkaar. We strijden
voor een stad waar macht en geld niet het
laatste woord hebben, maar waar menselijkheid,
rechtvaardigheid en verbinding voorop staan.

Dat doen we niet alleen. Samen met de stad
werken we aan een eerlijke en duurzame
toekomst. Want samen krijg je meer voor elkaar.

Stem PvdA
Voor elkaar.
Voor Hees.

18 maart

Lijst 4

Dit is een politieke reclameboodschap in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen.
Meer informatie op politiekereclame.nl

Rosa de Lima van warmtenet naar warmtepomp

In 2009 werden 29 nieuwbouwwoningen in de buurt Rosa de Lima bij de Dennenstraat opgeleverd met een collectief warmtenet via bronnen uit de bodem om de huizen te verwarmen. De eigenaren van drie woningen deden niet mee en hebben gas aan laten leggen. Dit was een van de eerste projecten in Nijmegen zonder gas.

Eind 2024 ging de leverancier voor de warmtelevering failliet. In februari 2025 ontvingen alle bewoners een brief van het ministerie van Klimaat en Groene Groei. Het ministerie stelde een noodleverancier aan, want iedereen in Nederland heeft recht op warmte. Maar de bewoners moesten zelf een structurele oplossing zoeken. Dat was schrikken voor de buurt en het kostte ook veel tijd en inzet om een goede oplossing te vinden. Er werden veel instanties benaderd. Via Duurzaam Hees is contact gezocht met de gemeente Nijmegen en kregen we een adviseur toegewezen. Om zaken met alle bewoners af te stemmen, zijn er enkele bijeenkomsten in de Petruskerk georganiseerd.

De optie om het warmtenetwerk aan een andere leverancier over te dragen bleek niet reëel. Er zou een enorm bedrag geïnvesteerd moeten worden om de technische ruimte weer van deze tijd te krijgen. Daarbij kwam nog dat 26 afnemers te weinig waren voor een leverancier om

rendabel te zijn. Een voorstel van het ministerie was om eventueel terug te gaan naar gas.

Uiteindelijk kozen 25 woningeigenaren voor een duurzame oplossing met een warmtepomp van het Nederlandse bedrijf Weheat. Een aantal bewoners heeft ook de bestaande warmwatervoorziening laten vervangen door een boilervat dat aangesloten is op de warmtepomp. Deze zijn geïnstalleerd door het bedrijf Greenworld te Maasbree. Een van de eigenaren van Greenworld woont in Hees en heeft veel tijd in ons project gestoken. Voor Kerst 2025 waren alle huizen aangesloten en hadden we allemaal een lekker verwarmd huis.

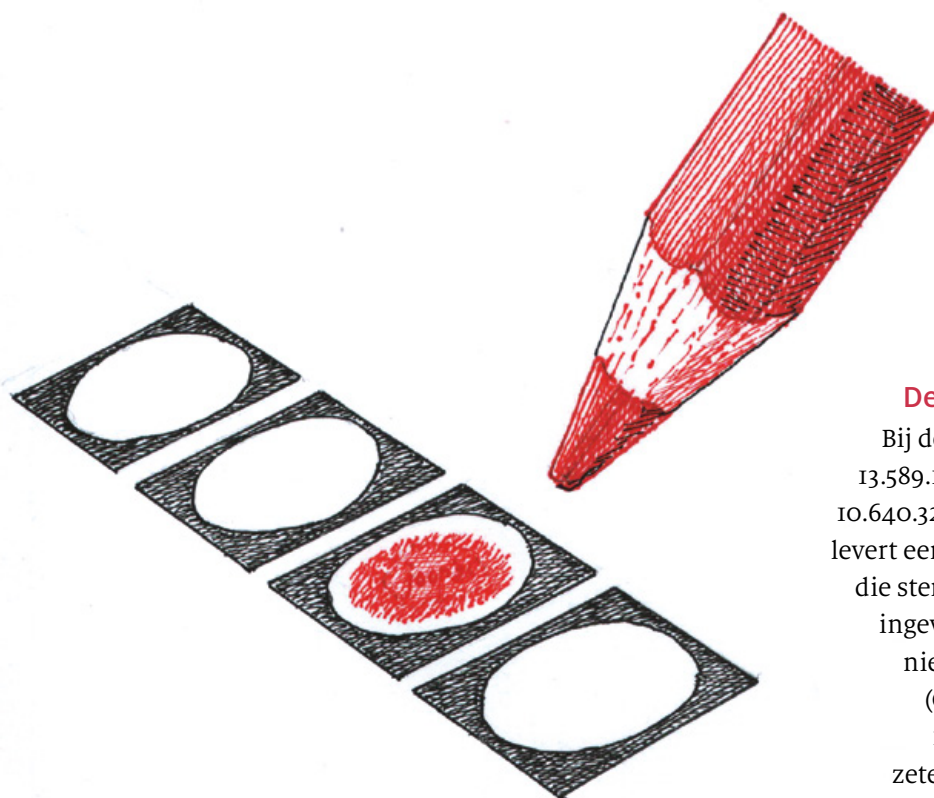
Veel creatief talent op Makersmarkt Hees

Op zondag 29 maart vindt op het Kerkpad in Hees de eerste Makersmarkt Hees plaats. Die middag presenteren bewoners van Hees hun zelfgemaakte creaties. Het gaat onder andere om keramiek, leren tassen, schilderijen, ambachtelijk drukwerk en zelfs houten souvenirs van Hees.

Alle dertig deelnemers komen uit Hees. De jongste is deelnemer is acht jaar en de oudste 86. Alle bezoekers zijn welkom, ook als je niet uit Hees komt. De markt start om 14.00 uur en duurt tot 17.00 uur.

De Makersmarkt komt tot stand dankzij een bijdrage van Stichting Buurtgroei. En uiteraard ook dankzij de enthousiaste deelnemers en de bewoners van het Kerkpad waar alle kraampjes in voortuin komen te staan. Het idee en de organisatie van de Makersmarkt is van Birgit Tax, beeldend kunstenaar en interieurvormgever uit Hees.

Kiezen en Delen

De instantie die alle uitslagen controleert en de verkiezingen met de gemeenten organiseert is de Kiesraad. In dit college zitten van huis uit hogere ambtenaren zonder politieke voorkeur. Het is dit college dat uiteindelijk het fiat geeft voor de definitieve uitslag (kijk op kiesraad.nl).

De getallen

Bij de afgelopen verkiezingen telde Nederland 13.589.128 (A) stemgerechtigden, waarvan er 10.640.324 (B) hun stem hebben uitgebracht. Dat levert een opkomstpercentage van $B/A = 78,3\%$. Van die stemmers konden 28.206 het hokje niet goed ingevuld krijgen en stemden 40.128 mensen op niets (blanco). Er blijven daarmee 10.571.990 (C) uitgebrachte geldige stemmen over om 150 (D) Kamerzetels te verdelen. Om een zetel te bemachtigen moet je de kiesdeler halen en dat is $1/150$ -ste deel van de geldige stemmen.

Deze kiesdeler is dus gelijk aan $C/D = 10.571.990 / 150 = 70.480$ stemmen (of $0,666667\%$ van de stemmen). Haal je dit minimum niet, dan doe je niet meer mee (dat overkwam NSC met 0,5591 zetel en levert een 0 in kolom 2 in tabel 1). Bedenk, dat bij onze oosterburen die drempel 5% is.

In tabel 1 zie je de eerste zetelverdeling van de zogenaamde volle zetels. De PVV had bijna 25 zetels en de BBB bijna 4 zetels (kolom "Zetels" en "VOL")

Als je op deze manier alles bij elkaar veegt kom je bij lange na niet aan de 150 zetels. In ons geval zijn dat er 139 (Kolom "VOL"). De vraag is nu hoe je deze 11 restzetels over de partijen gaat verdelen in een democratie waar je uitgaat van een zo evenredig mogelijke volksvertegenwoordiging, waarbij iedere stem telt.

Het gebeurt tegenwoordig bijna ieder jaar dat we naar de stembus moeten om onze burgerplicht te vervullen. We stemmen voor de Tweede Kamer, de Provincie, de Gemeenteraad, het Waterschap, of een volksraadpleging. Zo bepalen we als landelijk collectief wie er de komende tijd ons land gaat besturen. Maar hoe komt de zetelverdeling nou precies tot stand en hoe kunnen we ervoor zorgen dat meer vrouwen in bestuursorganen komen? Over kiezen en restzetels én hoe het zat in Hees.

Tabel 1: Uitslagen en landelijke zetelverdeling

	Partij	Stemmen	Kolom2	Zetels	VOL	Gemiddeld	NieuwGem.	eind gem.	rest	Eind
1	PVV	1760966	1760966	24,9854	24	70438,6	67729,46	65220,96	2 (1)	26 (25)
2	GL/PvdA	1352163	1352163	19,1851	19	67608,2	67608,15	64388,71	1 (0)	20 (19)
3	VVD	1505829	1505829	21,3654	21	68446,8	68446,77	65470,83	1 (0)	22 (21)
4	NSC	39408	0	0,5591	0					0
5	D66	1790634	1790634	25,4063	25	68870,5	68870,54	66319,78	1 (1)	26 (26)
6	BBB	279916	279916	3,9716	3	69979,0	69979,00	55983,20	1 (1)	4 (4)
7	CDA	1246874	1246874	17,6912	17	69270,8	69270,78	65624,95	1 (1)	18 (18)
8	SP	199585	199585	2,8318	2	66528,3	66528,33	66528,33	1 (1)	3 (3)
9	DENK	250368	250368	3,5523	3	62592,0	62592,00	62592,00	0 (1)	3 (4)
10	Partij vd Dieren	219371	219371	3,1125	3	54842,8	54842,75	54842,75	0 (0)	3 (3)
11	Forum v D	480393	480393	6,8160	6	68627,6	68627,57	60049,13	1 (1)	7 (7)
12	SGP	238093	238093	3,3782	3	59523,3	59523,25	59523,25	0 (1)	3 (4)
13	ChristenUnie	201361	201361	2,8570	2	67120,3	67120,33	50340,25	1 (1)	3 (3)
14	Volt	116468	116468	1,6525	1	58234,0	58234,00	58234,00	0 (1)	1 (2)
15	JA21	628517	628517	8,9177	8	69835,2	69835,22	62851,70	1 (1)	9 (9)
					139				11 (11)	150 (150)

Restzetels

Er zijn verschillende methoden bedacht om daar een fatsoenlijk algoritme voor te vinden, waarbij iedereen het gevoel moet hebben, dat het fair is. De eenvoudigste manier is te kijken welke partijen in volgorde het dichtst bij een nieuw zetel zitten (kijk naar het getal achter de komma van kolom “Zetels”). In dit systeem krijgen

partijen als PVV, BBB en JA21 er in ieder geval één bij. Maar ook de kleinere partijen (CU, SP, Forum, CDA, VOLT, DENK, D66 en SGP) doen op die manier mee, want per partij kun je op deze manier maar één zetel verdienen.

Een andere manier is die van de Belg Victor d’Hondt (1841-1901). Hij keek naar het zetelgemiddelde van het

Tabel 2: Uitslagen en zetelverdeling van Nijmegen en Hees

NIJMEGEN

Partij	Stemmen	Zetels	VOL	Eind
PVV	12334	15,8044	15	16
GL/PvdA	31564	40,4452	40	42
VVD	10101	12,9431	12	13
NSC	0	0,4395	0	0
D66	30258	38,7718	38	40
BBB	802	1,0277	1	1
CDA	8052	10,3176	10	10
SP	3365	4,3118	4	4
DENK	2236	2,8651	2	3
PvdD	5188	6,6478	6	7
FvD	2706	3,4674	3	3
SGP	0	0,2012	0	0
CU	835	1,0699	1	1
Volt	2683	3,4379	3	3
JA21	4042	5,1793	5	5
Bij1	815	1,0443	1	1
50PLUS	951	1,2186	1	1
			142	150

HEES, 3 BUREAUS

Stemmen	Zetels	VOL	Eind
177	9,0925	9	9
758	38,9384	38	41
364	18,6986	18	19
0	0,4623	0	0
826	42,4315	42	44
22	1,1301	1	1
266	13,6644	13	14
56	2,8767	2	3
25	1,2842	1	1
117	6,0103	6	6
46	2,3630	2	2
0	0,3082	0	0
20	1,0274	1	1
51	2,6199	2	2
119	6,1130	6	6
0	0,2568	0	0
27	1,3870	1	1
		142	150

ZWEMBAD-WEST

Stemmen	Zetels	VOL	Eind
55	9,7749	9	10
221	39,2773	39	41
97	17,2393	17	18
2	0,3555	0	0
237	42,1209	42	45
3	0,5332	0	0
66	11,7299	11	12
13	2,3104	2	2
12	2,1327	2	2
35	6,2204	6	6
15	2,6659	2	2
2	0,3555	0	0
9	1,5995	1	1
17	3,0213	3	3
40	7,1090	7	7
1	0,1777	0	0
9	1,5995	1	1
		142	150

aantal stemmen van een partij wanneer hij er één zetel bij zou krijgen. De partij met dit grootste gemiddelde ($PVV \frac{1.760.966}{25} = 70.438$) krijgt de eerste restzetel, waardoor het gemiddelde in de volgende ronde achteruit ($\frac{1.760.966}{26} = 67.729$) gaat. Bij de volgende restzetel herhaalt de procedure zich en krijgt de BBB die zetel ($\frac{279.916}{4} = 69.979$) en daarna JA21. Bedenk dat alle partijen iedere ronde weer meedoen tot de restzetels op zijn. Door dit algoritme te gebruiken krijgt de PVV er zelfs twee zetels bij en GL/PvdA krijgt er ook nog een. Kortom deze methode is gunstig voor de grotere partijen. In de laatste kolom zie je dat de SP zijn graantje (66.528) meepikt.

Het uiteindelijke resultaat zien we in de laatste kolom "Eind". In restzetels is de PVV dus de grote winnaar met twee extra zetels. Dus Geert had geen enkele reden tot klagen.

Nijmegen en Hees

Het is interessant om na te gaan hoe de kamerverdeling in Nijmegen en in onze wijk zou zijn. We gebruiken precies hetzelfde algoritme en komen uit op **tabel 2**. Het valt op dat in Nijmegen, Hees (met drie stembureaus) en Zwembad-West het aantal restzetels 8 stuks bedraagt. En hier zijn GL/PvdA en D66 de grote overwinnaars in de restzetels. Je kunt goed zien dat de grotere partijen hier de kruimels opeten. Het valt ook op dat in Nijmegen Bijl net boven de kiesdrempel uitkomt

Vrouwen en Frans

Het duurde even voordat de truc tot me doordrong, maar het is mogelijk om meer vrouwen in het parlement te

krijgen door vooral op vrouwen te stemmen die NIET op een verkiesbare plaats staan. Zo is het in Nederland gelukt om vijf extra meiden in het parlement te krijgen en dat komt omdat op basis van voorkeurstemmen er maar 25% van de kiesdeler nodig is om aan een zetel te komen. En dat kan behoorlijk opschieten, want binnen een partij moet je dus $0,25 \cdot 70.480 = 17.620$ voorkeurstemmen zien te halen. Bij GL/PvdA zijn maar liefst vier vrouwen verkozen die op een onverkiesbare plaats stonden. Het was daarom ook de partij waar voorman Frans landelijk maar 38,5% van de stemmen binnen zijn lijst kreeg en in Nijmegen een krappe 25% (bij ons Zwembad-West 21%). Geert (94%) en Rob deden het wat dat betreft beter.

Gemeenteraad

Op 18 maart zijn er gemeenteraadsverkiezingen. De regels bij gemeenteraden (39 zetels in Nijmegen) zijn in grote lijnen hetzelfde en ook hier kunnen we extra vrouwen in de raad krijgen door vrouwen te stemmen die NIET op een verkiesbare plaats staan.

Bronnen:

Data van de kiesraad.nl en data op de site van de Gemeente Nijmegen

Dick is een natuurkundige, die iedereen aanraadt te gaan stemmen. Het is niet alleen een recht, maar ook een voorrecht.

Tekening: Joop van Eck

INGEZONDEN

UITNODIGING: SAMEN AAN TAFEL

Woont u in de wijk, bent u 70 jaar of ouder en woont u alleen? Voelt u zich soms eenzaam of lijkt het u fijn om andere mensen te ontmoeten? Dan nodigen wij u van harte uit voor een gezellig diner!

Op **vrijdag 3 april** organiseren we een gezamenlijke maaltijd voor 70-plussers uit de buurt. Het doel is simpel: samen eten, samen praten en elkaar ontmoeten in een ontspannen en warme sfeer.

U hoeft niemand mee te nemen en er zijn geen verplichtingen – schuif gerust aan zoals u bent. Samen eten is nu eenmaal gezelliger dan alleen.

Praktische informatie

Locatie: Pomonastraat 27

Tijd: Inloop vanaf 18.00, start diner 18.30 uur

Kosten: gratis

Aanmelden vóór 20 maart. Dit kan door een bericht te sturen naar mirellahilgenkamp@hotmail.com / 06 45 42 24 59. Geef daarbij ook eventuele dieetwensen door.

Heeft u vragen of twijfelt u of dit iets voor u is? Neem gerust contact op. Kunt u deze keer niet maar zou u een volgende keer wel graag uitgenodigd worden? Stuur ons dan ook een bericht!

Wij hopen u te mogen verwelkomen aan tafel!

Anne Malschaert, Mirella Hilgenkamp

Terugblik op de Kribjesroute

tekst | Céline Habes

'Beste buurtbewoner, vorig jaar was je een enthousiaste deelnemer aan de Kribjesroute in Hees. Wil jij ook dit jaar weer meedoen en een kerststal laten zien?' Al enkele jaren krijg ik in november deze vraag van de organisatie van de Kribjesroute in mijn mailbox. En natuurlijk is het antwoord ieder jaar 'ja!' En dan niet alleen namens mijzelf, maar ook namens meerdere bewoners van de Jekerstraat. Samen – volwassenen en kinderen – tuigen we op ons 'Jekerveld' ieder jaar een buurt-stal op. Ook dit jaar bedacht één van de straatgenoten een prachtig plan: maak een foto van jezelf en eventuele kribjesroute-medewandelaars (tip: gebruik dit woord bij galgje) in de enige echte stal aan de Jekerstraat. Er werd ontworpen,

gezaagd, geverfd, gelijmd en het resultaat mocht er zijn; de lat ligt dan ook hoog als het woord 'KERST' in je straatnaam zit.

Niet alleen onze straat bleek hard gewerkt te hebben: in veel straten in en om Hees was van alles te bewonderen. Van kabouter- tot discostal, van interactief tot ingetogen en van klein tot groot, veel wijkbewoners hadden hun uiterste best gedaan om iets moois, leuks, grappigs of opvallends neer te zetten. Als deelnemer aan en wandelaar van de Kribjesroute hebben we ook dit jaar weer genoten. Wat een fijn initiatief in een hele fijne wijk. Ik kijk nu al uit naar de mail in november!

Prijswinnaars Martin Kleijburg en Elbert en Liede Vroegindewei

Organisatie Kribjesroute

IN HET ZONNETJE

tekst | Irma Bogers fotografie | Ton van Seters

In de vorige afleveringen van *de Stenen Bank* hebben we twee hulptroepen in het zonnetje gezet, de stickergroep en Wilma Timmers, die de ledenadministratie van de vereniging verzorgt. Deze aflevering zetten we de bezorgers in het zonnetje. Zij zorgen ervoor dat ons mooie blad iedere keer weer in onze brievenbus belandt. Er zijn 25 bezorgers. Ik spreek er een aantal bij Ton Ellenbroek, waar de stapels bladen klaarliggen. Ze komen achterelkaar binnen om hun bezorgstapel op te halen. Enkele bezorgers kennen elkaar, maar een aantal ook niet. Sommigen kennen elkaar van het 'Koor van de straat', anderen zitten in het netwerk van Ton. Iedereen heeft een aantal straten, een eigen 'wijkje'. De meesten bezorgen inmiddels twee à drie jaar, nadat de bezorging door de middelbarescholieren is gestopt.

Bert: 'Ik heb iets met Hees. Mijn wijk is de Planetenbuurt. Ik doe dit nu ruim twee jaar en ik doe er ongeveer twee uur over.'

Toon: 'Ik wil ergens wonen waarmee ik verbinding heb. Ik kom van een dorp en wil iets doen voor de buurt. Mijn wijk is de Wolfskuilseweg.'

Dick: 'Het is gewoon gezellig. Er zit humor bij het bezorgclubje. Ik bezorg bij het Kerkpad.'

Freda: 'Ik vind het een gezellige wandeling. Ik doe de hele Oscar Carréstraat tot aan de Marialaan. Dat duurt ongeveer drie kwartier. Ik vind *de Stenen Bank* een mooi wijkblad met goede informatie en ik wil iets terugdoen voor mijn buurt.'

Bram: 'Door de bezorging van *de Stenen Bank* leer je de straten kennen. Je leert je buurt beter kennen. Het is een kleine moeite en ik wil als vrijwilliger iets doen. Het is grappig om *de Stenen Bank* in de brievenbus te doen.'

Het wel en wee van het 'Wilde' Westen

tekst | Niels Krijnsen

'De schapen komen...', schalt er over het terrein van Zorgboerderij In Het Westen.

Begeleiders, vrijwilligers, stagiaires en deelnemers komen van alle kanten om de nieuwe aanwinsten te verwelkomen. Langzaam hobbelt de veewagen van een collega-zorgboerderij over het terrein richting de afrastering waar ze de eerste dagen zullen verblijven. De klep gaat open maar het blijft angstvallig stil. Dan, heel rustig, kijkt er een bruine kop kalm uit de aanhanger om het nieuwe thuis even goed in zich op te nemen. Als het haar voldoende bevalt, wandelt ze het wekje in, met in haar kielzog nog tien bruin/wit gevlekte bollen wol die zich direct tegoeed doen aan het verse gras. Iets met een schaap en een dam.

De weken ervoor is er samen met onze studenten en docenten van de burens van Yuverta hard gewerkt om het terrein af te zetten en een verblijf te bouwen. Bijna honderdvijftig houten palen zijn met pure mankracht de harde grond in gegaan. En een loodzwaar betonnen schuurtje is via Marktplaats op de kop getikt om de kosten zo laag mogelijk te houden. Met al deze vereende krachten is het net op tijd gelukt om de weide dicht te zetten. De schapen, een mengeling van drie rassen waaronder zwartbles en texelaar, kunnen komen.

Het is een gezamenlijk project van de zorgboerderij en de opleiding 'Dier, mens en zorg' van Yuverta. Samen hebben we ervoor kunnen zorgen dat deze schapen een

mooie plek hebben en de beste zorg krijgen. Een betere plek hadden ze zich ook niet kunnen wensen. Zeker niet als je het afzet tegen het alternatief; een doodlopende weg in een veewagen. De schapen zorgen niet alleen voor het begrazen van de weide, waardoor de maaimachine minder ingezet hoeft te worden en er meer biodiversiteit ontstaat. Ze zorgen ook voor een warm welkom, dagbesteding voor onze deelnemers en de studenten van Yuverta kunnen ze als praktischles gebruiken. Het is een win-win-winsituatie.

Als iedereen aan het eind van de dag huiswaarts gaat en de rust terugkeert op het terrein, is er wel iemand die kennis moet maken met de nieuwe bewoners. De vos die midden in het weiland zijn hol heeft, zal nog even moeten gaan afstemmen met zijn nieuwe burens.

Denk aan je buur

Even geen vuur

Kijk voor je stookt op stookwijzer.nu

Nijmegen

LIJN3

KLETSKOPPEN DINSDAG

Elke dinsdag een kopje koffie met gezelligheid!
Vanaf 9 december van 14:00 tot 15:30.
Een bakje koffie met iets lekkers kost €2,50.
Kerkstraat 205
6543 KJ Nijmegen

Kom je deze week ook gezellig langs!

Buurtteams
Verkwamen
Nijmegen

BINDKRACHT 10

LUNCH DRINKS DINNER LIJN3 WWW.EETCAFELIJN3.NL

ADVERTENTIES VAN SPONSOREN

De redactie draagt deze sponsors een warm hart toe. Zij maken het mede mogelijk dat we *de Stenen Bank* kunnen maken.
Wilt u uw bedrijf ook meer gezicht geven in Hees en ons werk steunen? Uw advertentie is welkom!

Gegroeid, en daarom VERHUISD naar het NYMA-gebouw

deMessenslijper.nl

Zijn uw messen en (tuin)gereedschappen nog scherp genoeg?

- Kunt u tomaat in dunne plakjes serveren?
- Snippert u uien met droge ogen?
- Heeft u nog plezier in het snijden, knippen of maaien?

Zo nee, dan moet het scherper om er écht plezier aan te beleven

deMessenslijper.nl: snij- en knipgereedschappen optimaal scherp!

DeMessenslijper.nl slijpt uw messen, scharen en (tuin)gereedschappen:

- op Japanse **bankstenen** (=wetstenen),
- afgestemd op ieder mes (etc.) afzonderlijk,
- erg scherp en lang scherp,
- budgetvriendelijk (zie website) met een uitstekende service!!
- Evt. bij u thuis of uw etablissement met een mobiele slijperij

Bel, mail, app of bezoek www.deMessenslijper.nl of kom naar de NYMA

www.deMessenslijper.nl/contact / 06-47974060 / han@demessenslijper.nl / Nyma, Waalplein 3, unit 4

Hoe wilt u herinnerd worden?

Voor een persoonlijke uitvaartbegeleider in uw buurt

☎ 06 3434 2117 (dag en nacht bereikbaar)

www.najade-uitvaarten.nl

Najade Uitvaarten

KINDERFIETSEN
ELEKTRISCHE FIETSEN
RACEFIETSEN & ATB'S
STADS- & HYBRIDEFIETSEN

DENNENSTRAAT 69
6543 JP NIJMEGEN
024 - 377 00 06
INFO@THOONENBIKETOTAAL.NL
THOONENBIKETOTAAL.NL

THOONEN
tweewielers

TRAVEL BY
Anouk

- Familiereizen
- Groepsreizen
- Incentives
- Rondreizen op maat
- City trips
- Honeymoons
- Zomervakantie
- Wintersport

Voor al jouw reiswensen!

Voor contact, reisinspiratie of meer informatie:
info@travelbyanouk.nl
www.travelbyanouk.nl

Fuchsiastraat 22/24 Nijmegen

- > Makkelijk bereikbaar
- > Volop gratis parkeergelegenheid
- > Uitgebreid assortiment in de winkel
- > Alle boeken verkrijgbaar (op voorraad of bestellen)
- > Uitgebreide openingstijden (iedere dag vanaf 8 uur)
- > Geldautomaat voor storten en opnemen
- > Tevens kopiëren en OV-Chip oplaadpunt
- > U bent van harte welkom

Telefoon : (024) 388 69 76

Dagelijks open van 08:00 tot 18:00 uur
en zaterdag tot 17:00 uur

Terra te huur: groeps- en praktijkruimte

www.terra-nijmegen.nl • info@terra-nijmegen.nl
024-3780488 | 06-23615900

individuele- en groepstherapie | dans | trainingen | coaching |
yoga | cursussen | massage | meditatie ...

t Sfeerhuys
bij de Looimaten

**Een mooie plek voor
een bijzonder moment**

www.sfeerhuys.nl
024-3790676

borrel - diner - feest - afscheid

muziek^omaat

Muziekschool Muziekopmaat voor
individuele-, groeps- en bandlessen.

Van 4 tot 88 jaar.

Bezoek de website: www.muziek-op-maat.nl

Puik familiespellen uit Hees
www.gaminbiz.nl

GAM
IN BIZ

Gezond^omaat

POSITIEVE GEZONDHEID IN DE PRAKTIJK

Als gezondheid niet meer vanzelfsprekend is:
tips rondom ontspanning, slaap, beweging en voeding die
passen in uw leven en waarmee u de dingen kunt blijven
doen die u graag doet

www.gezond-op-maat.nl

TuinKracht

Zorg(t) voor uw tuin

John Bosman 06 - 199 110 30
info@tuinkrachthoveniers.nl
www.tuinkrachthoveniers.nl

Anne Hoekstra
Gecertificeerd/gediplomeerd (sport)masseur

MASSAGEPRAKTIJK HEES
ANNE HOEKSTRA

- Voor de individuele- en groepssporter in Hees
- Blessurepreventie en -behandeling
- Massage
- MTC taping (kinesio), o.m. effectief bij **menstruatiepijnen en hooikoorts**
- MLD/Oedeemtherapie

M : 06 13162140
E : info@massagepraktijkhees.nl
W : www.massagepraktijkhees.nl

NGS sport & wellness massage
Aangesloten bij het Nederlands Genootschap voor Sportmassieurs

Plan **A**

Werken | Ontmoeten
Vergaderen | Kantoren | Flexwerken

Eten | Drinken
Tapas | Pizza's | Bieren | Wijnen

Openingstijden

	Werken	Restaurant
Ma t/m Vr	08.00 - 17.00	Gesloten
Za & Zo	Gesloten	17.00 - 23.00
		16.00 - 00.00
		12.00 - 00.00

Tot snel!
Plan_A

Vlietstraat 22,
6542 SM Nijmegen
06 20 29 03 12
info@plan-a-nijmegen.nl
plan-a-nijmegen.nl

Wilt u ook adverteren
in de Stenen Bank?

Bezoek onze website
voor de mogelijkheden.

de Stenen Bank is een uitgave van de Vereniging Dorpsbelang Hees.
De vereniging streeft naar het behoud van het groene en dorpse karakter van Hees.

Redactie

Peter Smits (hoofdredactie), Rutger Zwart (eindredactie), Irma Bogers, Henk Termeer, Tony Schouten | **vormgeving:** Michel Wolf | **fotografie:** Ton van Seters | **vaste medewerkers:** Roos Biemans, Cor van der Donk, Dick van Eck, Sanne Geurts, Harry Havekes, Marie-José Kommers, Kwan, Jacques de Vroomen | **advertenties:** redactiestenenbank@dorpsbelanghees.nl

Kopij

Kopij inleveren voor donderdag 7 mei 2026 op het redactieadres. De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen al dan niet te plaatsen, te redigeren of in te korten.

Redactieadres van de Stenen Bank

redactiestenenbank@dorpsbelanghees.nl

Algemeen adres voor publicaties (incl. website en nieuwsbrief)

communicatie@dorpsbelanghees.nl

Lid worden?

U kunt zich aanmelden als lid door een e-mail te sturen aan het secretariaat, of via het contactformulier op de website. Het lidmaatschap kost € 15 per jaar.

Het bestuur van de Vereniging Dorpsbelang Hees

Voorzitter: Toon Snelder, voorzitter@dorpsbelanghees.nl
Secretaris: Rogier Huurman, secretaris@dorpsbelanghees.nl
Penningmeester: Maarten de Waal, financien@dorpsbelanghees.nl
Marjon Otten, marjon.otten@dorpsbelanghees.nl
Hermien Miltenburg, h.miltenburg@dorpsbelanghees.nl

Secretariaat

Uranusstraat 30D, 6543 XS Nijmegen
secretariaat@dorpsbelanghees.nl, 06 20 72 02 62

Penningmeester

financien@dorpsbelanghees.nl

IBAN: NL40 INGB 0000 349955 t.n.v. Vereniging Dorpsbelang Hees

Werkgroepen/contactpersonen

Groen Hees: Ab Verheul, groen@dorpsbelanghees.nl, 06 575 1 6425

Historie: Henk Termeer, historie@dorpsbelanghees.nl

Leefomgeving: Hans Lambert, wgleefomgeving@dorpsbelanghees.nl

Bouwdorp Hees: Anne Geurts-Kuiper, bouwdorp@dorpsbelanghees.nl

Cultuur: Marjon Otten, marjon.otten@dorpsbelanghees.nl

Focusgroepen/contactpersonen

St. Jozefklooster: Bram Linssen, bramlinssen@gmail.com

Toekomst Terrein Zwembad West: Toine van Gaal,
toinevangaal@gmail.com

Mobiliteit/Sluipverkeer: Chrit Horsels, c.horsels@online.nl

Luchtkwaliteit: Toon van Helmond, t.vanhelmond@kpnmail.nl

Veilig Hees: Marie-José Metz, m.j.c.m.metz@gmail.com

Nieuwbouw Driestroom: Fred Huige, fredhuige74@gmail.com

Grondwateroverlast: Toine van Gaal, toinevangaal@gmail.com

Kapucijnenklooster: Rogier Huurman, kapucijnenklooster@dorpsbelanghees.nl

Wijkagenten: 0900-8844

hans.zweers@politie.nl | menno.sengers@politie.nl |
nermin.becirbasic@politie.nl

Meld- en Herstel: meldingen kunnen worden doorgegeven via de **Meld&Herstel APP** of bel 14 024.

Wijkteam Nieuw-West:

Regisseur fysiek: *Peter van Zanten*

Regisseur sociaal: *Juul Martin*

Regisseur veiligheid: *Thijs de Groen*

Projectmedewerker: *Romé Krooikamp*

mail.wijkregisseurwest@nijmegen.nl, of bel 14 024.

Bezoek ook de website www.dorpsbelanghees.nl

Voor u gesignaleerd

ZANGWORKSHOP GREGORIAANS

Op zondag 29 maart organiseren de werkgroep Zin in Sancta en vrouwschola Voces Caelestes een workshop gregoriaans zingen in de Mariakapel (Bredestraat 170). In de workshop leer je iets over de fundamenteën van het gregoriaans zingen. Ook worden enkele gezangen ingestudeerd, die tijdens het concert later op de middag worden uitgevoerd. Het geheel staat onder leiding van Hanneke van der Grinten. Iedereen is welkom deel te nemen aan de workshop, voorkennis of ervaring is niet nodig. Voor deelname aan de workshop is het noodzakelijk om je aan te melden. Voor vragen of opgave voor de workshop kun je een mail sturen naar amrevenberg@hotmail.com

DENK JIJ OOK VOORUIT?

In Nederland hebben we gelukkig bijna altijd onze basisvoorzieningen, zoals stroom, water en internet. Het kan voorkomen dat we dit niet meer hebben tijdens een noodsituatie, zoals extreem weer, een grote storing of oorlog. Het is dan erg fijn om alles op orde te hebben en te weten wat je moet doen. Een noodpakket, een noodplan, erover praten met anderen en anderen helpen zijn belangrijk hierbij. Samen sta je sterker en kun je elkaar goed helpen in een noodsituatie. Maar hoe kun je dat nou het beste doen? Op www.denkvooruit.nl kun je alle tips en informatie vinden over het aanleggen van een noodpakket en hoe je een noodplan maakt. Denk jij ook mee vooruit? Kijk dan op de website en je kunt meteen aan de slag. Samen kunnen we een noodsituatie aan.

DE ONVERGETELIJKE KOOKCLUB

Ben jij of ken jij iemand met dementie? Iemand die graag in de keuken staat? Iemand die graag tussen de mensen is? Je bent welkom om je aan te sluiten bij de Onvergetelijke Kookclub. Bij de Onvergetelijke Kookclub Nijmegen maken we samen een maaltijd klaar. Schillen, snijden, hakken, bakken en roeren: het hoort er allemaal bij. Iedere eerste dinsdag van de maand wordt er in de keuken van wijkcentrum Dukenburg in Nijmegen gekookt en natuurlijk ook gegeten. Dit gebeurt met een professionele kok, vrijwilligers en gasten. Vanaf vijf uur ben je met een begeleider welkom. Bij een drankje en een hapje verdeelt de kok de taken. Daarna gaan we aan de slag met het bereiden van het menu van die dag. Rond half 7 zitten we aan tafel voor een heuse driegangenmaaltijd, en eindigen met een kopje koffie. Rond 8 uur gaan we naar huis. Interesse? Mail naar kookclub.nijmegen@alzheimermervrijwilligers.nl of bel met 06 513 168 92. We horen graag van je. De kosten voor een avond als deze zijn € 10 per persoon. De Onvergetelijke Kookclub is een initiatief van Alzheimer Nederland, regio Nijmegen, en met nadruk bedoeld voor iedereen uit de hele regio.

Nieuwe burens?

Heeft u nieuwe burens? Meld het ons en stuur een mail naar secretariaat@dorpsbelanghees.nl. Wij heten hen graag welkom met een informatiefolder en een gratis nummer van *de Stenen Bank*.

Veel plezier met uw *Stenen Bank*